

POLSKI ZWIĄZEK FILATELISTÓW
Zarząd Główny

VII NARADA PREZESÓW OKRĘGÓW PZF

• KATOWICE - 26.V. 1984 r. •

BIULETYN
INFORMACYJNY PZF

Rok VIII

Warszawa 1984

Nr 1(29)

SPIS TREŚCI

Informacja o realizacji obchodów 40-tej rocznicy ludowego Wojska Polskiego przez PZF	1
Pismo Szefa Głównego Zarządu Politycznego WP gen. broni Józefa Baryły	3
Pismo Przewodniczącego Rady Państwa Henryka Jabońskiego	4
Pismo Przewodniczącego Rady Krajowej PRON Jana Dobraczyńskiego	5
Pismo Wiceprezesa Rady Ministrów Mieczysława Rakowskiego	6
<i>Marian Sytek, Bolesław Szymański</i> — Refleksje organizatorów „Toruń 83”	7
<i>Edward Zdrojewski</i> — Najdawniejszy okres w rozwoju polskiej filatelistyki	9
<i>Andrzej Lipski</i> — Filatelistyka dawniej i dziś	17
<i>Janusz Księski</i> — O archiwaliach i dokumentacji PZF	19
<i>Zbigniew Paleski</i> — Kształcąca funkcja filatelistyki tematycznej	20
Z ŻYCIA OKRĘGÓW	
<i>Zdzisław Wyborski</i> — Współzawodnictwo między kołami — słuszną drogą rozwoju PZF	24
<i>Zbigniew Zieliński</i> — Ocena sprawozdań finansowych PZF za 1983 rok	27
<i>Andrzej Kopczyński</i> — Wyniki konkursu na wspomnienia o odbudowie Poczty i Telekomunikacji w PRL w latach 1944—49	30
Z PRAC ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZF	
IX Plenum Zarządu Głównego PZF	31
Uchwały IX Plenum ZG PZF	34
Decyzje IX Plenum ZG PZF	36
Z PRAC PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZF	
Posiedzenie Prezydium ZG PZF w dniach 18—19.02.1984 r.	37
Uchwały i ważniejsze decyzje Prezydium ZG PZF	38
Ważniejsze decyzje Prezydium ZG PZF z 18.02.1984 r.	41
Ważniejsze decyzje Prezydium ZG PZF z 19.02.1984 r.	43
Posiedzenie Prezydium ZG PZF w dniu 17.03.1984 r.	43
Uchwały i ważniejsze decyzje Prezydium ZG PZF	43
Ważniejsze decyzje Prezydium ZG PZF z dnia 17.03.1984 r.	45
Z ŻAŁOBNEJ KARTY — Wspomnienia o Kazimierzu Kopeckim i Tadeuszu Sikorze	
Sikorze	46
Stan organizacyjny PZF na 31.12.1983 r. i kolejność Okręgów	48

Informujemy, że artykuł — Andrzeja Kopczyńskiego „Działalności Rady Redakcyjnej „Filatelisty” — ciąg dalszy, ukaże się w BI 2/30/84.

I N F O R M A C J A

o realizacji obchodów 40-iej rocznicy ludowego Wojska Polskiego przez PZF

W planach działania Polskiego Związku Filatelistów na rok 1983 znalazła się, ważna dla wszystkich Polaków, 40-ta rocznica ludowego Wojska Polskiego. W pracach przygotowawczych zainicjowano wydanie przez Ministerstwo Łączności serii znaczków pocztowych m.in. z podobizną generała Zygmunta Berlinga, zaprojektowano wiele okolicznościowych kopert, kart i stempli z treściami i symbolami rocznicy, kilka medali oraz zaplanowano wiele wystaw i imprez filatelistycznych. Inicjatywy władz Związku spotkały się z dużym zainteresowaniem środowisk filatelistycznych, a członkowie PZF przyjęli zadania jako zaszczyt i miły obowiązek godnego uczczenia święta naszych żołnierzy. Wielu filatelistów w przeszłości przeszło szlak bojowy 1 i 2 Armii WP, wielu służyło i służy w szeregach LWP, a wszyscy pozostali mają wiele więzi rodzinnych z ludźmi w mundurach.

Działania aktywu związkowego były też traktowane jako swoisty wkład filatelistów w ideę porozumienia narodowego i realizację programu Rady Krajowej PRON.

W wyniku realizacji programu odbyło się na terenie wszystkich okręgów PZF:

- ponad 60 wystaw i pokazów filatelistycznych, na których eksponowano około 500 kolekcji,

- ponad 100 innych imprez filatelistycznych, jak sympozja, odczyty i pogadanki ilustrowane znakami pocztowo-filatelistycznymi, szczególnie w kołach młodzieżowych,

- opublikowano w pismach PZF oraz katalogach wystaw kilkanaście artykułów specjalistycznych poświęconych tradycjom, roli w II wojnie światowej, osiągnięciom i soюзom ludowego Wojska Polskiego,

- zainicjowano około 300 publikacji o ludowym Wojsku Polskim w prasie codziennej i tygodnikach,

Wystawy zwiedziło i uczestniczyło w naszych imprezach ponad 100 tysięcy osób. Związek zaangażował w wystawy i imprezy ponad milion złotych, a pracą społeczną aktywu PZF ocenia się na ponad 3 miliony złotych.

W realizacji obchodów szczególnie wyróżnił się aktyw okręgów PZF w Białymstoku, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Opolu, Warszawie, Wrocławiu i Zielonej Górze.

Podkreślić należy także życzliwy patronat i pomoc wielu wojewódzkich instytucji partyjnych, władz administracyjnych, dowództw jednostek wojskowych, domów kultury itp.

Spośród wystaw na szczególną uwagę zasługuje Krajowa Wystawa Filatelistyczna w Kielcach „Militaria '83”, na której eksponowano 73 kolekcje na 220 ekranach, wydano wartościowy katalog wystawy i pamiątki pocztowo-filatelistyczne. Wystawy cieszące się dużym zainteresowaniem zorganizowano także we Wrocławiu oraz w Klubie Domu Wojska Polskiego w Warszawie.

Istotnym składnikiem obchodów było sympozjum zorganizowane w Wojskowej Akademii Politycznej w Warszawie wspólnie z Klubem zainteresowań „Militaria” i wojskowych kół PZF Nr 19 przy DWP i Nr 40 przy WAP na temat „Filatelistyka aktywnym środkiem upamiętniania martyrologii i walki Narodu i Wojska Polskiego w latach II wojny światowej”.

Oprócz dużych imprez odbyło się wiele o charakterze lokalnym w zakładach pracy i szkołach zorganizowanych przez aktyw kół dorosłych i młodzież.

Wszystkie te wystawy i imprezy przez swoją masowość i dzięki tysiącom uczestników spełniły swoje zadania ideowo-propagandowe, a w szczególności:

— upowszechniły losy Polaków w II wojnie światowej i ich udział w walce o wyzwolenie narodowe, o nowy kształt ustrojowy naszej Ojczyzny,

— doniosłą rolę spełniły w stosunku do młodzieży, tej, która budując zbiory filatelistyczne znacznie rozszerzyła swe wiadomości dotyczące historii LWP, wychodząc poza program szkolny, i emocjonalnie związała się z tematem oraz tej, która pod kierunkiem swych nauczycieli zwiedzała wystawy,

— spopularyzowały wydawnictwa pocztowo-filatelistyczne z lat 1944—1983, dokumentujące postępowe i rewolucyjne tradycje narodu i ludowego Wojska Polskiego,

— zaktywizowały członków PZF wokół ważnych zadań społeczno-politycznych.

Podobnie jak w latach ubiegłych Polski Związek Filatelistów konsekwentnie i konkretnie zrealizował plan obchodów 40-lecia ludowego Wojska Polskiego. Imprezy filatelistyczne, a szczególnie wystawy, miały dużą frekwencję zwiedzających i cieszyły się uznaniem społeczeństwa i władz, jako ciekawa forma pokazania tematu dotyczącego ludzi w mundurach.

ZARZĄD GŁÓWNY
POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW

Warszawa, 20.01.1984 r.

SZEF
GŁÓWNEGO ZARZĄDU POLITYCZNEGO
WOJSKA POLSKIEGO
WICEMINISTER OBRONY NARODOWEJ

Nv. 483

Warszawa, dn. 21 lutego 1954 r.

PREZES ZARZĄDU GŁÓWNEGO
POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW
Obywatel Henryk B I A Ł E K
=====

Szanowny Obywatelu Prezesie !

W imieniu gen. armii Wojciecha Jaruzelskiego pragnę serdecznie podziękować Polskiemu Związkowi Filatelistów oraz Obywatelowi Prezesowi osobiście za cenne inicjatywy i konsekwentną realizację przedsięwzięć mających na celu uczczenie Jubileuszu ludowego Wojska Polskiego. Dzięki różnorodności form oraz interesującej oprawie plastycznej organizowanych imprez, działania PZF zajmowały ważne miejsce w całokształcie uroczystości związanych z obchodami 40 rocznicy utworzenia LWP.

Na wysokie uznanie zasługuje udział polskich filatelistów w patriotycznym i obronnym wychowywaniu obywateli, zwłaszcza młodzieży.

Korzystając z okazji serdecznie życzę Zarządowi Głównemu PZF, aktywowi związkowemu oraz wszystkim kolekcjonerom zrzeszonym w Polskim Związku Filatelistów wielu osiągnięć w pracy dla dobra naszej socjalistycznej Ojczyzny, wytrwałości w gromadzeniu i powiększaniu swoich zbiorów poprzez zdobywanie nowych, wzbogacających je nabytków, radości i satysfakcji w poświęcaniu się swojej życiowej pasji, a także jak najlepszego zdrowia, szczęścia i wszelkiej osobistej pomyślności.

Z poważaniem

gen. broni Józef B A R Y Ł A

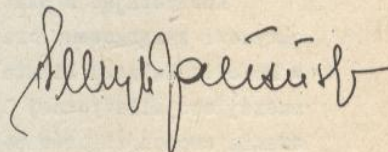
HENRYK JABŁOŃSKI

Warszawa, dnia 10 lutego 1984 r.

Szanowny Panie Prezesie!

Dziękuję uprzejmie za informację o udziale
Polskiego Związku Filatelistów w obchodach 40-tej
rocznicy ludowego Wojska Polskiego oraz za cenne
materiały.

Związkowi życzę dalszej, równie jak dotych-
czas owocnej pracy, dla Pana Prezesa łączę wyrazy
poważania.

Jan Dobraczyński
PRZEWODNICZĄCY RADY KRAJOWEJ
PATRIOTYCZNEGO RUCHU
ODRODZENIA NARODOWEGO

Warszawa, dnia 29 lutego 1984 r.

Pan Henryk BIAŁEK
Prezes Polskiego Związku Filatelistów
Zarząd Główny
00-272 Warszawa
Rynek Starego Miasta 14

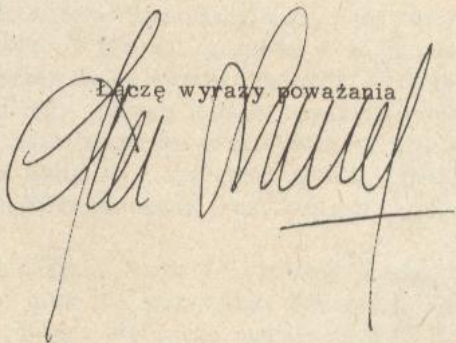
Szanowny Panie Prezesie

Z wielką uwagą i przyjemnością przeczytałem przekazane mi przez Polski Związek Filatelistów materiały związane z obchodami 40-tej rocznicy Ludowego Wojska Polskiego.

Popularyzowanie wiedzy o Ludowym Wojsku Polskim przez filatelistykę pozwala wielu milionom Polaków, a zwłaszcza młodzieży poznać losy polskich żołnierzy walczących na frontach II wojny światowej.

Ta cenna inicjatywa jaką jest zapoznanie młodych ludzi z wydawnictwami pocztowo-filatelistycznymi dokumentującymi postępowe i militarne tradycje Narodu i Wojska Polskiego zasługuje na szczególne uznanie i podziękowanie dla wszystkich działaczy Polskiego Związku Filatelistów.

Łączę wyrazy poważania

WICEPREZES RADY MINISTRÓW

Mieczysław F. Rakowski

GR-413/84

Warszawa, dnia 5 marca 1984 r.

Obywatel Henryk BIAŁEK

Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Związku Filatelistycznego

Z zainteresowaniem zapoznałem się z informacją o realizacji obchodów 40 - tej rocznicy Ludowego Wojska Polskiego przez Wasz Związek. Różnorodność podejmowanych inicjatyw, ich zakres i niezwykle szeroki zasięg oddziaływania świadczą nie tylko o autentycznym zainteresowaniu tą tematyką, ale przede wszystkim potwierdzają społeczne i polityczne zaangażowanie tysięcy członków Polskiego Związku Filatelistów.

Mam też niepełną nadzieję, iż rok bieżący - rok obchodów 40 lecia Polski Ludowej - znajdzie odbicie w podobnym działaniu.

Dziękując za tę ofiarną pracę, popularyzującą osiągnięcia naszej Ojczyzny przede wszystkim wśród młodego pokolenia - życzę Obywatelowi Prezesowi i aktywowi Związku wielu ciekawych osiągnięć i wielu satysfakcji.

Dziękuję także za przekazane interesujące materiały filatelistyczne.

MARIAN SYTEK
BOLESŁAW SZYMAŃSKI

REFLEKSJE ORGANIZATORÓW

XIV Ogólnopolska Wystawa Filatelistyczna „Toruń 83” przeszła już do historii polskiej filatelistyki. Pierwsze opinie, podsumowania, wyniki Sądu Konkursowego opublikowano już w numerach 18, 19, 20, 21/83 „Filatelisty”.

A jakie są odczucia organizatorów Wystawy?

Komitet Organizacyjny, powołany 9 czerwca 1982 r. wywodzący się z aktywu Okręgu Toruńskiego, rozpoczął pracę w bardzo trudnym okresie stanu wojennego. Doświadczeń w organizowaniu imprezy o tak poważnej randze nie posiadaliśmy. Był za to zapał oraz dyscyplina w realizacji przyjętych zadań. Znikoma pomoc ze strony władz miejskich mimo, iż organizowana Wystawa miała być jedną z donioślejszych imprez z okazji 750-lecia miasta Torunia, nie zraziła organizatorów.

Inwencje członków Komitetu Organizacyjnego, pomysłowość, nierzadko koneksje, a także pomoc Okręgów PZF (Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Gdańsk, Olsztyn, Poznań, Warszawa, Zielona Góra), pozwoliły wywiązać się z przyjętych zobowiązań.

Jak Wystawa wypadła?

Już dzień otwarcia przeszedł nasze oczekiwania. Zaskoczył nas ogrom filatelistów, którzy zjechali z całej Polski (choć PAP za naszym komunikatem poinformowała, że w dniu otwarcia Wystawa będzie czynna tylko dla osób zaproszonych). Chcieliśmy uniknąć tłoku — co nam się jednak nie udało. Informacja nie dotarła do wszystkich. Po uroczystym otwarciu, szturm filatelistów i o dziwo nie na Wystawę, lecz na stoiska pocztowe i Komitetu Organizacyjnego w celu zakupu pamiątek. I chyba rozczarowanie dla filatelistów, a radość dla kupców. Filateliści rozczarowani, bo na stoisku pamiątki ostemplowane tylko datownikiem okolicznościowym z okazji otwarcia Wystawy i katalog z arkusikiem. Kupcy zaś zadowoleni z nabycia samych arkusików na stoisku pocztowym.

W tym miejscu wyjaśniamy tym wszystkim, którzy mieli pretensje do organizatorów o brak arkusików na stoisku Komitetu Organizacyjnego. Otóż Ministerstwo Łączności przekazało organizatorom tylko 5 tys. szt. arkusików do katalogu Wystawy, zaś WUP Toruń otrzymał do sprzedaży na terenie Wystawy — 15 tys. sztuk.

Następne dni Wystawy wypełnione były obsługą imprez towarzyszących i osób zwiedzających. Frekwencja wspaniała, masa wycieczek w tym dużo młodzieży z opiekunami. Wśród zwiedzających są też filateliści z zagranicy (ZSRR, CSRS, Węgry, Wielka Brytania, Holandia, Szwajcaria, RFN, Kanada), z ust których słyszymy dużo pochlebstw — czyżby kurtuazja?

I wreszcie zamknięcie Wystawy. Są nagrody, medale i dyplomy. I znowu rozczarowanie dla niektórych wystawców bo brak dla wszystkich dyplomów. Zgodnie ze zwyczajem przygotowano dyplomy od dużego srebrnego medalu wzwyż. Tak bywa przecież i na wystawach pod patronatem FIP.

Kiedy zamknęły się drzwi za ostatnimi gośćmi organizatorzy nie zaznali chwili odpoczynku. Trzeba było natychmiast demontować ekspozycję w salach WOKI i doprowadzić je do stanu pierwotnego, ponieważ 12.09. o godz. 9.00 rozpoczynało się tam plenum KW PZPR. I tak jak przed Wystawą tak i po Wystawie, która dla wy-

stawców i zwiedzających już minęła, dla organizatorów trwa praca nadal, a mianowicie: przygotowanie eksponatów do wysyłki, wywóz sprzętu, wysyłka pamiątek, dyplomów itp., porządkowanie dokumentacji; rozliczanie i sprawozdawczość.

Czy Wystawa się udała, czy spełniła swoją rolę propagandy filatelistyki? Możemy śmiało powiedzieć, że tak. Mimo drobnych uchybień i błędów, ale kto ich nie popełnia. Cały ten ogrom pracy włożony w organizację Wystawy mógł być zrealizowany jedynie dzięki ogromnemu zaangażowaniu aktywu i dużej rzeszy członków naszego okręgu, którzy godnie kontynuowali dzieło swoich poprzedników — organizatorów II Wszechpolskiej Wystawy Filatelistycznej z 1933 r.

Dla uzupełnienia podanych już przez „Filateliste” wyników, przedstawiamy zestawienie tabelaryczne uzyskanych wyróżnień przez Okręgi, których zbiory były eksponowane na XIV OWF „Toruń 83”.

Lp.	Okręg PZF	Ilość zbiorów w konkursie	Wyróżnienie medale								zaświadc. uczestnict.	
			duży złoty	złoty	duży pozłac.	pozłacany	duży srebr.	srebr.	posrebrzany	brąz.		dyplom
1.	Białystok	7	—	—	—	—	—	1	2	2	1	1
2.	Bielsko-Biała	6	—	—	—	—	—	—	2	3	1	—
3.	Bydgoszcz	22	—	1	2	3	1	4	6	2	3	—
4.	Częstochowa	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
5.	Gdańsk	14	—	1	—	1	1	4	6	1	—	—
6.	Kalisz	12	1	1	—	—	1	3	4	2	—	—
7.	Katowice	26	—	—	1	1	4	9	6	5	—	—
8.	Kielce	4	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—
9.	Koszalin	28	—	—	1	—	—	13	8	5	—	1
10.	Kraków	48	1	3	2	3	6	10	15	6	2	—
11.	Lublin	15	—	—	—	1	4	3	5	2	—	—
12.	Łódź	48	2	1	2	3	5	8	8	17	2	—
13.	Olsztyn	26	—	2	2	1	2	2	5	11	1	—
14.	Opole	9	—	—	1	—	—	4	4	—	—	—
15.	Poznań	29	1	2	2	2	2	9	5	5	1	—
16.	Rzeszów	6	1	1	—	—	—	2	2	—	—	—
17.	Szczecin	3	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
18.	Tarnów	4	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—
19.	Toruń	14	1	—	1	—	3	1	5	2	1	—
20.	Wałbrzych	10	—	—	—	1	2	7	—	—	—	—
21.	Warszawa	48	4	7	4	4	10	6	3	10	—	—
22.	Wrocław	23	—	1	—	3	1	2	8	7	1	—
23.	Zielona Góra	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Razem:												
— wystawcy kraj.		403	11	20	18	23	42	88	99	86	16	2
— członek. Klubu „Polonia”		8	—	3	1	—	—	3	1	—	—	—
Ogółem:		413	11	23	19	23	42	91	100	86	16	2

W dniu 8 stycznia 1983 r. w Krakowie odbyło się sympozjum poświęcone 90-iej rocznicy powstania zorganizowanego ruchu filatelistycznego w Polsce. Referat Komisji Historii Poczty i filatelistyki ZG PZF zamieściliśmy w BI nr 1/25/83. W niniejszym numerze publikujemy dwa dalsze referaty i głos w dyskusji.

EDWARD ZDROJEWSKI

NAJDAWNIEJSZY OKRES W ROZWOJU POLSKIEJ FILATELISTYKI

Obchodzimy aktualnie 90 rocznicę powstania pierwszego polskiego stowarzyszenia filatelistycznego, które założone zostało w Krakowie w dniu 6 stycznia 1893 roku. Każda rocznica ma to do siebie, że skłania do wspomnień o wydarzeniach, których rocznicę właśnie obchodzimy. Powrót ze wspomnieniami do dawnych wydarzeń jest tym bardziej uzasadniony, gdyż dzieli nas od nich wiele już lat, a sporo z tych zdarzeń zdołało u wielu umknąć z pamięci. Powróćmy więc na chwilę do tych już dawnych minionych lat i przypomnijmy — choćby w wielkim skrócie — dzieje polskiej filatelistyki w jej najdawniejszym okresie, tj. do wybuchu I wojny światowej. A zaczęło się to tak.

Pamiętnego dnia 6 maja 1840 roku Anglia wprowadziła do obrotu pocztowego pierwszy w historii znaczek pocztowy wartości jednego pensa, tzw. black penny. Fakt ten zapoczątkował w późniejszych latach sukcesywne wydawanie znaczków pocztowych przez inne kraje. Jednocześnie wydarzenie to spowodowało powstanie nowej gałęzi kolekcjonerstwa i wiedzy, określanej obecnie mianem filatelistyki.

Trudno dzisiaj dokładnie określić datę powstania filatelistyki. Śledząc anonse zamieszczane w londyńskiej gazecie codziennej „The Times” z drugiego półrocza 1842 roku, spotykamy się już z ogłoszeniami osób, i to dorosłych, w których apelują o nadsyłanie na ich adresy zużytych, stemplowanych znaczków. Wypada się zgodzić, że czar znaczka spowodował, iż dość szybko po wprowadzeniu go do obiegu pojawił się zwyczaj kolekcjonowania znaczków, a liczba zbieraczy szybko zaczęła się powiększać. Namiętność zbierania wkrótce zakorzeniła się w Europie, w dalszej zaś kolejności i w krajach pozaeuropejskich. W roku 1862 ukazał się pierwszy katalog znaczków w języku francuskim, w roku 1863 pojawiły się pierwsze fachowe czasopisma filatelistyczne angielskie i niemieckie, a w roku 1865 powstało w Anglii pierwsze stowarzyszenie filatelistyczne.

Pierwsze wzmianki

Niełatwo jest dzisiaj ustalić, kiedy kolekcjonowanie znaczków pocztowych rozpoczęło się na terenach Polski. Ze wzmianek spotykanych w prasie należy jednak wnioskować, że już w latach siedemdziesiątych ubiegłego stulecia istniała w Polsce pewna ilość zbieraczy znaczków pocztowych. Byli oni jednak wówczas zdani na usługi obcej prasy filatelistycznej, jak też zagranicznych klubów, a przedmiotem ich zainteresowań były oczywiście znaczki obcych państw. Jedynym wyjątkiem w tym względzie był pierwszy polski znaczek z 1860 roku.

Oficjalne potwierdzenie istnienia w Polsce ruchu filatelistycznego pochodzi z roku 1888. W tym to roku jeden z niemieckich filatelistów, Ryszard Wagner, zamieścił w biuletynie jednego z niemieckich stowarzyszeń artykuł na temat rozwoju filatelistyki w naszym kraju, zatytułowany „Filatelistyka w Polsce”. Artykuł ten, przedrukowany w całości przez „Illustrierte Briefmarken-Zeitung” (Lipsk, w lutym 1899 r.) daje nam możliwość zorientowania się o stanie filatelistyki w Polsce w tym czasie. Zdaniem Wagnera, który uprzednio odbył podróż po terenach polskich, ilość osób zajmujących się u nas wówczas kolekcjonowaniem znaczków była już dość znaczna, aczkolwiek polscy filateliści nie posiadali jeszcze własnych stowarzyszeń filatelistycznych. Najsilniejszy i niemal że zorganizowany ruch filatelistyczny napotkał Wagner w Krakowie i Poznaniu.

Przeglądając prasę filatelistyczną z lat osiemdziesiątych ubiegłego stulecia znajdziemy liczne odpowiedzi redakcji czasopism na zapytania w sprawach dotyczących filatelistyki, kierowane do nich przez filatelistów zamieszkałych w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Bydgoszczy, Tarnowie, Lwowie i innych miastach polskich. Omawiane notki redakcyjne stanowią dla nas potwierdzenie opinii R. Wagnera o rozwoju filatelistyki na ziemiach polskich w latach osiemdziesiątych ubiegłego stulecia.

Historyczna data — Klub Filatelistów

Pierwsze kroki zmierzające do powołania do życia polskiego stowarzyszenia filatelistycznego podjęte zostały dopiero na początku lat dziewięćdziesiątych. Pod koniec roku 1892 nieliczna grupka krakowskich miłośników znaczka pocztowego zawiązała komitet założycielski mającego powstać stowarzyszenia filatelistycznego, przystępując jednocześnie do opracowania projektu statutu nowej organizacji. Po zakończeniu tych prac komitet ogłosił w krakowskiej prasie codziennej „Czas” (31 grudnia 1892 r.) informacje o decyzji powołania do życia w Krakowie polskiej organizacji filatelistycznej pod nazwą „Klub Filatelistów”, zapraszając chętnych na pierwsze konstytucyjne zebranie Klubu, które wyznaczono na dzień 6 stycznia 1893 r.

Zgodnie z zapowiedzią zebranie powyższe odbyło się w podanym terminie, a zatem dzień 6 stycznia 1893 roku stanowi datę rozpoczęcia działalności polskich filatelistów w ramach zorganizowanego stowarzyszenia filatelistycznego. Bezpośrednio po zebraniu konstytucyjnym zarząd Klubu dokonał formalnego zgłoszenia nowopowstałego stowarzyszenia filatelistycznego w ówczesnego c.k. Dyrekcji Policji oraz przedłożył do c.k. Namiestnictwa we Lwowie prośbę o zatwierdzenie statutu i o zgodę na rozpoczęcie działalności. W dniu 18 lutego 1893 roku Namiestnictwo zatwierdziło statut Klubu Filatelistów oddzielnym reskryptem, przekazując swoją decyzję do Dyrekcji Policji w Krakowie.

W oparciu o cytowany reskrypt Namiestnictwa, Zarząd Klubu ogłosił w krakowskiej prasie codziennej „Czas” (11 marca 1893 r.) zapowiedź pierwszego walnego zebrania na dzień 12 marca 1893 r. Na zebraniu tym przekazano zebrany oficjalnie wiadomość o uzyskaniu zgody c.k. Namiestnictwa na rozpoczęcie działalności i dokonano wyboru Wydziału Klubu. W oparciu o dokumenty zachowane w Archiwum Akt Dawnych m. Krakowa wiadomo, że skład pierwszego Wydziału Klubu przedstawiał się następująco: przewodniczący — Wiktor Placzek, zastępca przewodniczącego — Stanisław Skąpski, sekretarz — Maksymilian Mikołaj Urbański. Z zachowanego do dziś rejestru stowarzyszeń, który wówczas prowadzony był przez c.k. Dyrekcję Policji wiadomo, że w momencie zawiązania się Klubu przystąpiło doń 11 osób.

Od daty pierwszego walnego zgromadzenia datuje się okres 4-letniej owocnej działalności Wydziału Klubu, który postawił sobie za pierwszoplanowe zadanie zwerbowanie jak największej liczby członków i zapewnienie im kompletowania zbiorów. Do programu działania wprowadzono jednocześnie bezpłatne szacowanie znaczków, udzielanie porad fachowych i ułatwianie członkom transakcji wymiennych. W okresie pierwszych 4 lat istnienia Klubu bardzo czynnymi byli członkowie rekrutujący się z grona jego założycieli, a wśród nich przede wszystkim twórca idei zrzeszenia zbieraczy Maksymilian M. Urbański, który już w roku 1890, a więc na 3 lata przed powstaniem pierwszej organizacji filatelistycznej na ziemiach polskich, założył w Krakowie pierwszy nam znany sklep filatelistyczny pod nazwą „Krakowski bazar marek pocztowych M.M. Urbański”. Dalej wymienić należy dra Wiktora Placzka, który od samego początku występował jako przedstawiciel komitetu założycielskiego, a później jako pierwszy prezes Klubu, wybrany na pierwszym walnym zgromadzeniu, a następnie Stanisława Skąpskiego — zastępcę przewodniczącego Klubu w pierwszej kadencji Wydziału, który od roku 1894 objął stanowisko przewodniczącego stowarzyszenia. Za zasługi położone w organizacji i rozwoju Klubu otrzymał on na walnym zebraniu w dniu 6 stycznia 1896 r. godność członka honorowego. W dalszej kolejności wymienić należy wybitnych aktywistów, którzy jako członkowie Wydziału poświęcili wiele czasu na pracę klubową, jak np. Józefa Hechtera — kierownika sekcji wymiany, Władysława Siatowskiego — późniejszego prezesa Klubu, Władysława Hałatkiewicza, Władysława Harajewicza, Ludwika Merza, Witolda Kurnatowskiego, Zygmunta Gessnera — późniejszego wieloletniego sekretarza Klubu i Adama Włodzimierskiego. Na polu krzewienia polskiej filatelistyki zasłużył się też w bardzo wysokim stopniu Samuel Koprowski. W uznaniu jego zasług przyznano mu tytuł członka honorowego na posiedzeniu w dniu 17 października 1894 r.

Siedziba Klubu mieściła się w lokalu przy ul. Św. Tomasza 15. Tam odbywały się zebrania członków regularnie w każdy czwartek. Tam też raz w miesiącu zbierali się członkowie Wydziału celem omówienia bieżących spraw organizacyjnych. Na zebraniach tych załatwiano korespondencję krajową i zagraniczną, omawiano zagadnienia poruszane w fachowej prasie filatelistycznej, przedyskutowywano sprawozdania nadsyłane przez członków zagranicznych.

Celem zapewnienia swoim członkom jak najszerszych kontaktów wymiennych Klub postarał się o nawiązanie szerokich kontaktów z zagranicznymi stowarzyszeniami filatelistycznymi, jak np. z klubami w Kopenhadze, Pradze, Trewirze. Powołano też do życia specjalną sekcję wymiany dla ułatwienia członkom nawiązywania kontaktów. Prawie od samego początku istnienia Klubu czynna była biblioteka fachowa, do której zakupywano wydawnictwa filatelistyczne w miarę możliwości finansowych Klubu, korzystając też w tym względzie z darowizn ze strony poszczególnych członków względnie sympatyków. Przy Klubie istniała też od samego początku czytelnia, dysponująca dużą ilością czasopism filatelistycznych nadsyłanych przez zagraniczne redakcje. W stałej prenumeracie abonowano 26 periodyków, głównie w języku niemieckim, ale były wśród nich też czasopisma wydawane w językach: holenderskim, szwedzkim, angielskim, portugalskim, włoskim i francuskim. Organem urzędowym Klubu był dziennik „Austria Philatelist”.

Ożywiona działalność jaką Wydział Klubu podejmował w pierwszych latach swego istnienia pozwoliła mu wkrótce, bo już pod koniec 1894 r., osiągnąć wzrost liczby członków do 38, z czego 15 mieszkało w Krakowie, a 23 poza Krakowem. Pozyskanie stosunkowo znacznej liczby członków spoza Krakowa tłumaczyć należy tym, że Klub jako jedyne w tym czasie polskie stowarzyszenie filatelistyczne, a jednocześnie jako

wydawca jedyne polskiego czasopisma filatelistycznego, stał się automatycznie centralnym ośrodkiem polskiej myśli filatelistycznej o zasięgu ogólnokrajowym. Stąd też część zgłoszeń zamiejscowych przypada na tereny polskie pozostające wówczas pod zaborem pruskim i rosyjskim, a nawet inne kraje, jak np. Francja, Anglia, USA. I tak np. członkiem Klubu mieszkającym w Warszawie i szeroko propagującym Klub Filatelistów i wydawnictwo „Polskiego Filatelisty” na terenie Królestwa był Zygmunt Regulaski, zamieszkały przy ulicy Krakowskie Przedmieście 64. W Łodzi mieszkał członek Klubu Witkowski, który był przedstawicielem Klubu na okręg łódzki. Jeśli zaś chodzi o członków Klubu zamieszkałych poza granicami kraju, to w pierwszym rzędzie należy wymienić członka zamieszkałego w USA Erazma Jerzmowskiego, który za wybitne zasługi w propagowaniu polskiej filatelistyki na terenie USA mianowany został na zebraniu w dniu 30 czerwca 1894 r. pierwszym członkiem honorowym Klubu Filatelistów. We Francji mieszkał członek Klubu Samuel Singer, propagujący tam ruch filatelistyczny na ziemiach polskich. Był on nie tylko zapalonym kolekcjonerem, ale też — podobnie jak w Krakowie M. M. Urbański — prowadził w Paryżu przy ul. Chateaudun 58 pierwszy polski magazyn marek w Paryżu, założony jeszcze w roku 1888. Członkiem Klubu przebywającym stale w Rumunii był Władysław Bielecki, pełniący funkcję członka korespondenta Klubu. Już w roku 1894 Klub posiadał wielu członków korespondentów zagranicznych działających w Paryżu, Lizbonie, Kolonii, Kopenhadze, Trieście, Pradze i Frankfurcie.

W ciągu 1895 roku nastąpiła zmiana na stanowisku przewodniczącego Klubu. Tak bardzo czynny w okresie 2 lat dotychczasowy przewodniczący p. St. Skąpski zmuszony był wskutek choroby zrzec się tej godności. W związku z powyższym zwołane zostało na dzień 7 maja nadzwyczajne walne zgromadzenie, na którym funkcję przewodniczącego Klubu powierzono p. Władysławowi Ślätowskiemu. Na zebraniu tym podjęto jednocześnie decyzję wprowadzenia do statutu Klubu kilku poprawek. W następstwie przekazano do c.k. Namiestnictwa we Lwowie nowy skorygowany statut. Reskryptem z dnia 17 czerwca 1895 roku Namiestnictwo zatwierdziło wniesione poprawki, zatwierdzając jednocześnie zmianę nazwy Klubu na „I Polski Klub Filatelistów”.

Omawiając działalność Klubu w pierwszym 4-leciu jego istnienia należy kilka słów poświęcić wydawnictwu „Polski Filatelista”. Od momentu założenia w Krakowie stowarzyszenia filatelistycznego krakowskich filatelistów nurtowała myśl założenia własnego wydawnictwa filatelistycznego. Pierwsze kroki w tym względzie podjął M. M. Urbański, ale szybko zorientował się, że działając sam, w pojedynkę, niewiele zwojuje. Zwrócił się więc do Wydziału Klubu by ten przejął inicjatywę w swoje ręce.

Pierwszy numer „Polskiego Filatelisty” ukazał się w dniu 1 kwietnia 1894 r. i wydawany był regularnie do końca 1896 r. W skład komitetu redakcyjnego weszli: Wł. Hałatkiewicz, W. Plączek, St. Skąpski i Wł. Ślätowski. Z początkiem roku 1897 przerwano jego wydawanie, a ponownie podjęto je dopiero w 1898 r. „Polski Filatelista” został uznany jako organ Klubu zaraz od pierwszego numeru.

Rok 1896 przyniósł pierwsze oznaki osłabienia działalności, a Klub zaczął borykać się z trudnościami. Nie udało się, niestety, pomimo podejmowania wysiłków w tym względzie, pozyskać odpowiednio dużej liczby członków spośród licznych już wówczas na ziemiach polskich filatelistów. W roku 1896 Klub zrzeszał zaledwie 30 członków, a całość prac klubowych spoczywała na barkach kilkunastu bardzo czynnych członków. Brak szerszego wsparcia i nieznaczące wpływy ze składek i wpisowego

nie wystarczały na pokrycie bieżących wydatków. Niepomyślny stan finansowy spowodował między innymi, że prawa własności miesięcznika „Polski Filatelista” przejął M. M. Urbański, pod którego redakcją wychodził, będąc nadal organem Klubu.

Rozłam

Rok 1897 przyniósł wyraźne już zahamowanie w organizacyjnym rozwoju Klubu. Przyczyną były nieporozumienia wśród aktywu, być może na tle różnic w poglądach co do wyboru metod mających na celu wydobycie Klubu z impasu. W drugiej połowie tego roku dysonanse te doprowadziły nawet do rozłamu w krakowskim środowisku filatelistycznym. Wielu dotychczas bardzo czynnych filatelistów, jak np. M. M. Urbański i J. Hechter wystąpiło z Klubu i podjęło inicjatywę utworzenia w Krakowie drugiego stowarzyszenia o nazwie „Związek Polskich Zbieraczy Znaczków Pocztowych”.

Po rozłamie Klub Filatelistów przeniósł swoją siedzibę na ul. Kurniki 7. Tam też odbywały się regularnie zebrania Wydziału oraz walne zgromadzenia. Tutaj również znalazły swe pomieszczenia redakcja i administracji nowego czasopisma filatelistycznego pn. „Filatelia”, które uznano za organ Klubu. Po rozłamie stan liczebny Klubu zmniejszył się i stanowił 15 członków. Klub kontynuował swą działalność, ale na znacznie mniejszą niż dotychczas skalę. Stan liczebny Klubu w latach 1897—1899 wahał się w granicach 15—23 osoby, w tym 7 zamiejscowych. Skład Wydziału w tym okresie przedstawiał się następująco: przewodniczący — Wł. Ślatorski, zastępca — J. Drak, sekretarz — Z. Gessner. Według danych otrzymanych z dokumentów dawnej Dyrekcji Policji w Krakowie, w roku 1900 nastąpiła zmiana w składzie osobowym Wydziału. Stanowisko przewodniczącego przejął Juliusz Drak, natomiast Wł. Ślatorski został jego zastępcą. Na przestrzeni kolejnych 4 lat działalności Klubu rocznie odbywało się około 20 zebrań, na których załatwiano wszelkie sprawy klubowe. Wzmianki zamieszczane w „Filateli” informują o licznych pogadankach wygłaszanych na zebraniach Klubu. Z uwagi na duży procentowy udział członków zamiejscowych, Wydział przykładał dużą wagę do ułatwiania swym członkom kontaktów wymiennych poprzez rozsyłanie wybranych materiałów. Związana z tym korespondencja załatwiana była na bieżąco. Utrzymywano też kontakty zagraniczne celem zapewnienia wymiany znaczków pocztowych.

Związek Polskich Zbieraczy Znaczków Pocztowych

Po kilkunastomiesięcznej przerwie pojawił się ponownie w styczniu 1898 r. „Polski Filatelista”. W kwietniowym numerze została zamieszczona odezwa szeregu działaczy filatelistycznych, zgrupowanych wokół redakcji tego miesięcznika. Skierowana była do ogółu polskich filatelistów o wstępowanie w szeregi nowego stowarzyszenia filatelistycznego. Odezwę podpisało 6 filatelistów-założycieli, a to: J. Hechter, S. Dębicki, M. M. Urbański (wszyscy z Krakowa), a następnie W. Placzek z Tarnobrzega, S. Singer z Paryża i Wł. Bielecki z Bukaresztu. Oprócz odezwy, kwietniowy numer „Polskiego Filatelisty” przyniósł nam również projekt statutu nowego stowarzyszenia.

Pierwsze konstytucyjne zebranie wyznaczono na dzień 2 maja 1898 r. w lokalu redakcji „Polskiego Filatelisty” przy ul. Franciszkańskiej 1. Na zebraniu tym uzgodniono, że pierwsze walne zgromadzenie odbędzie się 14 maja, jako że wstępnie uzyskano 36 zgłoszeń osób chętnych do wstąpienia w szeregi nowego związku. W skład ukonstytuowanego na tym zebraniu pierwszego zarządu weszli następujący człon-

kowie: prezes — ks. Stanisław Biegański, wiceprezes — Michał Brzostowski, sekretarz — M. M. Urbański, kasjer — Józef Hechter, członkowie zarządu: Józef Ujejski i Władysław Bielecki (z Bukaresztu).

Ogłoszony w kwietniowym numerze „Polskiego Filatelisty” statut Związku został wkrótce zatwierdzony przez c.k. Namiestnictwo. Na zebrania zarządu jak i na cotygodniowe zebrania członków przeznaczono lokal „Polskiego Filatelisty” przy ul. Franciszkańskiej. Przez okres istnienia Związku, tj. do roku 1901, zebrania odbywały się regularnie. Wiele uwagi przy tym poświęcono fałszerstwom i ich rozpoznawaniu. Dla ułatwienia członkom kontaktów wymiennych utworzono w czerwcu 1898 r. sekcję wymiany dubletów, której przewodniczącym został M. M. Urbański. Przez cały okres istnienia Związku bardzo czynni byli prezes ks. St. Biegański i sekretarz M. M. Urbański, a także kasjer J. Hechter, który podjął się jednocześnie bezinteresownego prowadzenia wydawnictwa „Polskiego Filatelisty”. Na specjalną wzmiankę zasługuje fakt, że ks. St. Biegański był pierwszym polskim filatelistą, który w roku 1897 wystawił swój zbiór na wystawie filatelistycznej w Paryżu. Niestety, nie wiemy z jakim powodzeniem.

Stosunki między Związkiem a Klubem nie układały się pomyślnie. Klub nawet oficjalnie potwierdził swe całkiem negatywne ustosunkowanie się do Związku, ogłaszając w czasopiśmie „Die Postmarke” (nr 16 z 1898 r.) artykuł będący tego pełnym potwierdzeniem. Natomiast stosunki między Związkiem a zagranicznymi stowarzyszeniami filatelistycznymi układały się bardzo pomyślnie. Ożywiona działalność i rozwój Związku — na koniec roku 1899 zarejestrowanych już było 77 członków, nie licząc członków sekcji zbieraczy kart pocztowych — zyskiwały mu uznanie wśród wielu zagranicznych stowarzyszeń filatelistycznych oraz wielu wybitnych zagranicznych filatelistów, którzy na adres Związku przysyłali swe gratulacje i propozycje nawiązywania bezpośrednich kontaktów wymiennych z członkami Związku. Coraz częstszymi stawały się też odwiedziny zagranicznych filatelistów w lokalu Związku, jak np. przyjazd p. S. Singera z Paryża, wizyta p. S. Friedla z Wiednia — byłego właściciela muzeum filatelistycznego w Wiedniu i zarazem kupca filatelistycznego.

Na rok 1899 przypada podjęcie pertraktacji z p. Zygmuntem Regulskim, członkiem Związku stale zamieszkałym w Warszawie, w sprawie utworzenia tam filii krakowskiego Związku. Brak jednak w sprawozdaniach z posiedzeń Zarządu Związku jakichkolwiek wzmianek o dalszych losach tej sprawy co uzasadnia przypuszczenie, że zamierzenia te prawdopodobnie nie zostały urzeczywistnione.

W 1899 roku (12 maja) nadano godność członka honorowego prof. Rudolfowi Trzebickiemu, znanemu chirurgowi krakowskiemu, który w związku z przyznaniem mu tego tytułu musiał ustąpić z Zarządu Związku, a jego miejsce zajął inny aktywista związkowy p. Władysław Prokesch — literat i redaktor dziennika „Nowa Reforma”.

Na miesiące sierpień i wrzesień tego roku przypada ważne wydarzenie w historii ruchu filatelistycznego. Było nim otwarcie w dniu 26 sierpnia pierwszej słowiańskiej wystawy ilustrowanych kart korespondencyjnych. Wystawa została zorganizowana staraniem „Czeskiej Besedy”, a przygotowaniem jej zajął się specjalny komitet polsko-czeski. Na wystawie tej p. M. M. Urbański wystawił zbiór urzędowych ilustrowanych kopert i kart, zestawiając statystykę frankatury kart pocztowych we wszystkich krajach, a zarazem znaczków używanych do tego celu. Za swe zbiory M. M. Urbański uzyskał złoty medal. Drugim złotym medalistą został p. W. Hałatkiewicz.

Na IV kwartał 1899 r. przypada podjęcie prac nad utworzeniem przy Związku specjalnej sekcji zbieraczy ilustrowanych kart pocztowych, dla której regulamin opracowali W. Sholman i M. M. Urbański. Formalne zatwierdzenie nowej sekcji

nastąpiło podczas trwania IV walnego zebrania, które odbyło się w dniu 8 stycznia 1900 r. Przewodniczącym sekcji został wybrany M. M. Urbański, a sekretarzem — Romuald Szulistański. Siedzibą sekcji był Kraków, a główne jej filie znajdowały się we Lwowie, w Warszawie i Poznaniu.

Rok 1900 był dla Związku rokiem dalszego szybkiego rozwoju i pozyskiwania nowych członków, których liczba w końcu tego roku, zgodnie z urzędowym sprawozdaniem, wynosiła 165.

Zjednoczenie — Kółko Filatelistów Polskich

Przełom XIX i XX wieku, to początek nowego okresu w historii polskiego ruchu filatelistycznego. Osłabienie wpływów Klubu Filatelistów na krakowskie środowisko filatelistyczne oraz stały wzrost aktywności Związku Polskich Zbieraczy Znaczków Poczтовых zrodziły w Wydziale Klubu myśl nawiązania bezpośrednich kontaktów ze Związkiem. Celem miało być doprowadzenia do likwidacji podziału w polskim ruchu filatelistycznym, datującym się od 1897 roku. Myśl ta zyskała wielu zwolenników w obu stowarzyszeniach. Dowodem tego był udział przedstawicieli Klubu Filatelistów na IV walnym zgromadzeniu Związku (9 stycznia 1900 r.). Wł. Ślätowski i Z. Gessner — jako przedstawiciele Klubu — przedstawili na tym zebraniu sugestię połączenia obu organizacji. Po ożywionej dyskusji postanowiono dokonać połączenia obu stowarzyszeń. Specjalna 6-cio osobowa komisja mieszana przystąpiła bezpośrednio po walnym zebraniu do opracowania nowego statutu dla mającej powstać nowej organizacji filatelistycznej. Bardzo szybko, bo już pod koniec stycznia nowy statut był gotów i wkrótce został zaakceptowany przez zarządy obu stowarzyszeń filatelistycznych. Uznano jednak, że jeszcze przez cały 1900 rok oba stowarzyszenia będą działać oddzielnie, jako dwa samodzielne związki.

Dopiero 21 lutego 1901 r. odbyło się doroczne walne zgromadzenie Klubu Filatelistów, połączone z nadzwyczajnym zebraniem Związku Polskich Zbieraczy Znaczków Pocztowych w lokalu Klubu Filatelistów przy ul. Kurniki 7, na którym ustalono połączenie obu stowarzyszeń i przyjęcie dla nowo powstałego związku nazwy „Kółko Filatelistów Polskich” oraz przyjęcie nowego statutu. Oba stowarzyszenia miały jednak nadal podlegać swoim dotychczasowym zarządom i statutom, aż do momentu uzyskania zatwierdzającej zgody ze strony c.k. Namiestnictwa we Lwowie. Namiestnictwo zgody swej udzieliło w dniu 18 czerwca 1901 r., a odnośny reskrypt w tej sprawie wpłynął do c.k. Dyrekcji Policji w Krakowie pod koniec czerwca. W oparciu o powyższy akt prawny zwołano na dzień 18 września 1901 roku. I walne zebranie Kółka celem dokonania formalnego aktu zjednoczenia obu dotychczasowych stowarzyszeń i powołania do życia nowego Wydziału Kółka. W wyniku przeprowadzonych wyborów skład osobowy I Wydziału Kółka przedstawiał się następująco: prezes — ks. Stanisław Biegański, wiceprezes — Wł. Ślätowski, sekretarz — W. Sholman, skarbnik — F. Peszek oraz dwaj wydziałowi.

Na siedzibę Kółka wyznaczono lokal przy ul. Pijarskiej 2. Ogólna liczba członków w momencie zawiązania się Kółka wynosiła 25 osób, w tym 4 członków honorowych (E. Jerzmanowski, S. Koprowski, R. Trzebicki, St. Skąpski). Nie była to zbyt wielka liczba tym bardziej, że Kółko powstało w wyniku połączenia się dwóch stowarzyszeń, które w swych szeregach skupiały łącznie około 180 członków.

Najbliższe lata stanowią okres dość ożywionej działalności Wydziału Kółka, w składzie osobowym którego praktycznie nie zachodziły zmiany. Dopiero w roku 1903 nastąpiła w tym względzie zasadnicza zmiana. Pracujący dotychczas bardzo ofiarnie ks. St. Biegański zmuszony został ze względu na stan zdrowia do wycofa-

nia się z czynnego udziału w życiu stowarzyszenia. Jego miejsce zajął dotychczasowy jego zastępca Wł. Ślutowski. W roku 1904 sekretariat przejął Z. Gessner. Wydział w tym składzie pracował jeszcze cały rok 1904 oraz przez trzy kwartały roku 1905. W II półroczu 1905 r. ruch filatelistyczny w Krakowie popadł w stan stagnacji. Na początku roku 1905 stan liczebny Kółka zmalał do 15 osób. Z czwartego kwartału tegoż roku pochodzi wiadomość o zawieszeniu działalności Kółka. Pisemną adnotację o powyższym znajdujemy w księdze ewidencji stowarzyszeń, która była prowadzona w c.k. Dyrekcji Policji w Krakowie. Podstawą odnośnego wpisu było pisemne zawiadomienie, które wpłynęło w dniu 27 października 1905 r. (l. dz. 51069).

Ustanie działalności Kółka wpłynęło niekorzystnie na dalszy rozwój filatelistyki — wszak było ono wówczas jedynym stowarzyszeniem filatelistycznym o zasięgu ogólnopolskim. Liczba miłośników filatelistyki niewątpliwie wzrastała w miarę pojawiania się coraz to nowych emisji znaczków. Brak było jednak jakichkolwiek przejawów zorganizowanej działalności. Konkretne przejawy działalności członków Kółka po roku 1905 nie zostały nigdzie zarejestrowane. Brak też z tego okresu jakiegokolwiek wydawnictwa filatelistycznego w języku polskim.

Pierwszy kongres filatelistów polskich

Ponowne informacje o ruchu filatelistycznym w regionie krakowskim pochodzą dopiero z roku 1910. W tym to roku Kraków miał stać się widownią wielkiego wydarzenia w historii filatelistyki. Tu mianowicie miał się odbyć I Ogólnopolski Kongres Filatelistów. Z inicjatywą taką wystąpili filatelisci lwowscy, zgrupowani wokół redakcji czasopisma „Filatelista”, będącego organem urzędowym działającego wówczas we Lwowie międzynarodowego klubu filatelistycznego „Unia”. Porozumieli się oni dość szybko z krakowskim środowiskiem filatelistycznym, wspólnym staraniem przygotowano program zjazdu, który odbył się w Krakowie w dniach 15—17 lipca 1910 r. Celem Kongresu było przede wszystkim skupienie w jednej organizacji wszystkich filatelistów polskich, którzy w poprzednich okresach pozostawali w kontaktach z różnymi towarzystwami filatelistycznymi oraz uchwalenie wspólnego statutu i to na bazie dotychczasowego statutu krakowskiego stowarzyszenia filatelistów.

Kongres odbył się w zapowiedzianym terminie. Liczba członków była duża. Wielu filatelistów, którzy nie mogli przyjechać, nadesłało telegramy z pozdrowieniami i pisemnymi wnioskami do przedyskutowania na obradach Kongresu. Wśród pozdrowień przekazanych uczestnikom obrad znalazła się również pocztówka przesłana przez króla Anglii Jerzego V w imieniu angielskich filatelistów. Udział filatelistów z Krakowa nie był jednak tak liczny jak się pierwotnie spodziewano. Ich liczbę szacowano na około 600, tymczasem formalnie zgłoszenia wpłynęły tylko od 68 osób.

Niestety, Kongres nie spełnił pokładanych w nim nadziei. Wydaje się, że przyczyną niepowodzenia był fakt zwołania go w czasie uroczystości odsłonięcia pomnika grunwaldzkiego. Uroczystości grunwaldzkie, zorganizowane z dużym rozmachem, stanowiły tak dla przyjezdnych jak i dla miejscowych wielką atrakcję, która potrafiła odciągnąć z sali obrad wielu filatelistów. Do definitywnych obrad nie przystąpiono, nie doszło też do żadnych wiążących uchwał w sprawach, które miały być przedmiotem szczegółowych rozważań i decyzji.

W czasie trwania Kongresu doszło natomiast do walnego zebrania krakowskiego Kółka Filatelistów Polskich, które w roku 1905 zawiesiło swą działalność. Na zebraniu tym były prezes towarzystwa W. Ślutowski złożył sprawozdanie z poprzedniej działalności Kółka. Walne zebranie podjęło uchwałę o powołaniu do życia nowego, ogólnopolskiego stowarzyszenia filatelistycznego pod nazwą „Towarzystwo Zbieraczy

Znaczków Poczтовых i Kart Widokowych”, uchwaliło dlań statut w oparciu o dawny statut Kółka, z pewnymi jednak poprawkami. Podczas obrad podjęto też uchwałę o zorganizowaniu następnego Kongresu we Lwowie.

Omawiany Kongres Filatelistów Polskich oraz próby nadania filatelistyce ponownie określonych form organizacyjnych, stanowią ostatni przejaw zorganizowanej akcji filatelistycznej w Krakowie przed wybuchem I wojny światowej.

Niestety, filateliści krakowscy nie poczynili już żadnych dalszych kroków zmierzających do zrealizowania uchwał Kongresu. Co więcej, w aktach przechowywanych w Archiwum Akt Dawnych m. Krakowa znajduje się ważny dokument stwierdzający brak zorganizowanego, ruchu filatelistycznego w ostatnich latach poprzedzających wybuch I wojny światowej. Jest nim oficjalne sprawozdanie Prezydium Dyrekcji Policji w Krakowie dla Prezydium Namiestnictwa we Lwowie, dotyczące ruchu stowarzyszeń na terenie Krakowa za rok 1913. W części VII raport ten wylicza stowarzyszenia, które w ciągu 1913 roku zostały skreślone z rejestru stowarzyszeń jako nieistniejące wobec „braku przejawów jakiegokolwiek działalności od dłuższego czasu”. Pod pozycją 10 figuruje w tej części Kółko Filatelistów Polskich, które zatwierdzone zostało reskryptem Namiestnictwa z 18 czerwca 1901 roku, a reskryptem z dnia 11 września 1913 roku zlikwidowane.

Mgr ANDRZEJ LIPSKI

FILATELISTYKA DAWNIEJ I DZIŚ

Wypowiedź moja na dzisiejszym sympozjum z okazji 90-lecia zorganizowanego ruchu filatelistycznego w Polsce nie ma mieć w swym założeniu ani charakteru naukowego, ani szkoleniowego lecz są to moje własne refleksje i przemyślenia. Jest to mój osobisty punkt widzenia na niektóre problemy filatelistyki bez próby stawiania kropki nad „i”.

Wspominając minione 90 lat filatelistyki można naświetlić je z różnych punktów widzenia. Można na przykład mówić o ludziach tworzących tę filatelistykę, tytanach myśli filatelistycznej, rzucając cały szereg nazwisk powszechnie znanych i popularnych oraz uczynić próbę zestawienia ich z obecną generacją, można porównywać wielkości i systemy organizacyjne naszego ruchu, można też wspomnieć o rozwoju popularności zbieractwa wśród społeczeństwa względnie o docenianiu lub niedocenianiu znaczenia społecznego i politycznego filatelistyki.

Chciałbym jednak podzielić się tylko moimi uwagami na temat różnic w problemach i zagadnieniach filatelistyki w czasie gdy była ona w powijakach i w czasach dzisiejszych.

W początkowym okresie filatelistyki zbierano marki pocztowe, później przez wiele lat mowa była o znaczkach pocztowych, a obecnie każdy szanujący się zbieracz tworzy zbiór obejmujący znaki pocztowe. Tak więc ewolucji ulegają nie tylko formy zbieractwa, ale nawet pojęcia podstawowe i reguły, których pierwsi zbieracze byli prawie całkiem pozbawieni. Otwartą kwestią pozostaje — czy było to borykanie się z trudnościami, czy też stanowiło swoisty urok tworzenia czegoś według reguł i kanonów ustalonych przez samego siebie.

Kolega Edward Zdrojewski, niestrudzony badacz najwcześniejszego okresu filatelistyki krakowskiej, przytoczył w swym wystąpieniu ciekawostkę o ogłoszeniu w angielskiej gazecie w roku 1842, wyrażającym chęć kupna czarnych jednopenosówek dla pięknego wytapetowania ścian w mieszkaniu. A więc i takie problemy — jakże odmienne od dzisiejszych — istniały w tamtych czasach. Okręg krakowski liczy obecnie ponad 13.000 członków. Na zebraniu organizacyjnym bezpośrednio po II wojnie światowej było 34 filatelistów, a według zachowanych dokumentów w roku 1893 w krakowskim klubie filatelistów zbierało się 11 członków. Świadczy to o jakże odmiennej hermetyczności środowiska, a zarazem o małych szansach na wzajemne współzawodniczenie w tworzeniu nowych i oryginalnych zbiorów. Z dru-

giej zaś strony miało to momenty pozytywne, gdyż koledzy filateliści znali się nawzajem, wiedzieli który co posiada, jakie są możliwości wymiany marek i wzajemnych doświadczeń. Ponadto tak bliskie koleżeństwo umożliwiało wspólne korzystanie i zaopatrywanie się w trudno dostępne w tamtych czasach katalogi i przybory filatelistyczne. A z jaką przecież dumą można było w gronie najbliższych kolegów omawiać nowe odkrycia, odmiany i różnice, o które na tym „nie zinwentaryzowanym” etapie filatelistyki było na pewno łatwiej niż dzisiaj.

Przeoglądając prasę i dokumenty filatelistyczne z tamtych lat odnoszę wrażenie, że była to trochę zabawa a trochę oryginalne wypełnienie czasu, lecz mimo to, ludzie zajmujący się tym w owych czasach wyrosli na znanych filatelistów, a nazwiska ich są do dzisiaj wymieniane i otaczane szacunkiem.

Zbieracze w czasach dzisiejszych mają trochę podobne, ale i bardzo odmienne problemy i trudności.

Nomenklatura pewnych wartości filatelistycznych w dalszym ciągu sprawia nam kłopoty, gdyż kto z obecnych potrafi jasno, bezdyskusyjnie i precyzyjnie określić różnice między bloczkiem, arkusikiem, a małym arkusikiem drukarskim? A czy łatwo ustalić definicję zbioru regionalnego, a zbioru historii poczty na określonym terenie.

Sądzę, że każda definicja w tym zakresie znalazła by liczne poparcie ale i przeciwników, co zresztą pomaga w usystematyzowaniu dyskusyjnych pojęć.

Dzisiejszy zbieracz napotyka ponadto na problemy, których szczęśliwie uniknęli nasi poprzednicy. Jest to na przykład kolosalny zalew nowości, umożliwiający zbieractwo ograniczone tylko do jednego lub dwóch krajów, a i ten zakres nastęrcza trudności niejednokrotnie nie do przewyciężenia. Niemały wpływ na te trudności ma bardzo rozwinięta spekulacja szeregu poczt i organizacji filatelistycznych oraz zerowanie na nieposkromionym pędzie zbieracza do całkowitego skompletowania posiadanego zbioru. W tym zakresie ostrożność i duża umiejętność rozróżniania prawdziwych walorów od spekulacyjnych jest poważnym zagadnieniem i umiejętnością.

Ze spojrzenia na filatelistykę jako lokatę kapitału wynikają niekiedy absurdalne wymogi odnośnie nienaruszonego, co więcej, niejednokrotnie „bezkropkowego” kleju na odwrocie znaczka. Przecież część katalogów wycenia już znaczki z idealnym klejem odrębnie!

Ścisła ewidencja wszystkich wydanych znaków pocztowych, naukowe opracowanie prawie wszystkich wydań wraz z określeniem odmian, błędów, usterek, rodzaju papieru, znaków wodnych itp. na pewno ułatwia początkującym i średniozaawansowanym zbieraczom budowę zbioru. Lecz czy przy tych ułatwieniach nie zawęził się margines cząstki tego uroku, który otaczał samodzielne i niejednokrotnie żmudne dochodzenie do wypracowania własnej koncepcji takiego a nie innego zbioru? Przecież teraz nawet budując zbiór tematyczny posiadamy katalogi podające co dany temat powinien zawierać i dlaczego.

Dalszym problemem przy samodzielnej budowie zbioru są ściśle, nie pozwalające na dowolność, pod groźbą obniżenia oceny, wymogi wystawiennictwa. Same wymogi są na pewno słuszne i celowe choćby dla możliwości obiektywnego porównania paru obiektów wystawowych, lecz z drugiej strony dają w wyniku niemalże identyczne zbiory, wprowadzają monotonię i nużą wzrok widza.

Problemem zupełnie obcym dla pierwszych organizatorów filatelistyki, to naturalny obecnie podział na filatelistów zbieraczy i filatelistów organizatorów. Ci pierwsi cały swój czas poświęcają na budowę zbioru, wymianę, korespondencję filatelistyczną i oczekują od organizatorów filatelistyki umożliwienia im niezakłóconego oddawania się swojej pasji.

Ci drudzy natomiast mają o wiele mniej czasu na „czystą” filatelistykę, natomiast swój wolny czas poświęcają na pracę organizacyjną i kierowanie filatelistyką na różnych szczeblach, na organizowanie wystaw i pokazów, na pracę z młodzieżą, dyżury w biurach, redagowanie biuletynów, opracowywanie referatów na sympozja, wykłady i wiele innych czynności „rabujących” czas przeznaczony na filatelistykę. Tak więc okoliczności zmusiły do tworzenia typu działacza społecznego-filatelisty. Popularność filatelistyki i zupełny brak hermetyczności ruchu, a co za tym idzie tysiące zorganizowanych filatelistów — wytworzyły ten podział, który zapewne nigdy już nie ulegnie likwidacji.

Filatelistyka jest sprawą żywą, zmieniającą się i przybierającą ciągle nowe formy. Po latach zbieractwa, które określamy obecnie klasycznym, bujny rozwój od kilku lat przeżywa tematyka, jako osobna gałąź wyrasta maksymafilia, w szerokim

zakresie buduje się zbiory regionalne. I w tym też jest urok, że pewne kanony nie są skostniałe, że zostają przetwarzane i znajdują powszechną akceptację świata filatelistycznego.

Ożywione kontakty międzyludzkie, o wiele liczniejsze i terytorialnie odleglejsze niż dawniej, dzielenie się doświadczeniami w szerokim zakresie, satysfakcja z dokonywania nowych odkryć w dziedzinach, w których zdawałoby się nie ma nic nowego do dodania, wreszcie zawiązywanie się przyjaźni na gruncie zamiłowania do znaczka pocztowego — to cechy wspólne dla obu okresów, tego pierwszego i obecnego. Sądzę że cechy te również w przyszłości będą stałym łącznikiem nowych generacji filatelistów.

JANUSZ KSIĘSKI

O ARCHIWALIACH I DOKUMENTACJI PZF

(GŁOS W DYSKUSJI)

Podjęty przez kol. Z. Cieślakowskiego w jego referacie (BI nr 1/25/83) problem jest zagadnieniem w chwili obecnej podstawowym. Powiedziałbym więcej: pierwszoplanowym dla polskiej filatelistyki. Działalność organizacyjna, wystawiennicza lub praca z młodzieżą może przechodzić okresy intensyfikacji lub pewnego czasowego zahamowania, zawsze jednak jest szansa uzupełnienia luk, wzbogacenia kierunków lub wypracowania nowych metod i form działalności bez większego uszczerbku dla problemu podstawowego. Łatwiej ją odbudować.

W zakresie tematów podjętych w referacie, nieubłagane działanie czasu oraz niedopatrzenia w zakresie gromadzenia dokumentacji powoduje skutki nieodwracalne, luki, których już nigdy nie da się uzupełnić. Mimo pięknej dokumentacji, pokazanej z takim pietyzmem na wystawie jubileuszowej, przygotowanej przez kolegów z Okręgu Krakowskiego PZF, w roku obchodów 90-lecia zorganizowanego ruchu filatelistycznego jakże uboga jest nasza wiedza o całokształcie ruchu oraz związanym z nim nieodłącznie podstawowym akcentem — polskimi znakami pocztowymi.

Oczywiście, zrobiono i zbadano wiele. Olbrzymim wysiłkiem nielicznych zespołów, niekiedy wręcz jednostek, które na własną rękę, z potrzeby nie tylko pasji badawczej ale świadomości o konieczności podjęcia takich badań ujawniono szereg faktów, które po pierwsze mają poszerzyć naszą wiedzę o podmiocie naszych zainteresowań — znaczku pocztowym szeroko pojętym, a po drugie zabezpieczyć i upowszechnić dokumentację z naszej działalności organizacyjno-merytorycznej. Służą zresztą temu podjęte przez Zarząd Główny PZF w ostatnich latach inicjatywy w postaci konkursów z nagrodami za publikacje i prace badawcze oraz działalność naszych pism fachowych „Filatelisty” i wydawanego przez Okręg Łódzki PZF Biuletynu Historyczno-Badawczego.

Jednak wraz z kolejną publikacją spotykamy się z uwagami naszych czytelników o braku archiwaliów i dokumentacji. Sam o tym często piszę lecz równocześnie zdaję sobie sprawę z faktu, że nie jest to cała prawda. Archiwalia bowiem są i to dość liczne, jednak są one rozproszone i w wielu przypadkach znajdują się w prywatnych rękach b. działaczy, co w obecnej sytuacji jest zresztą zupełnie normalne. Ani Okręgi, ani Koła nie mają bowiem większych szans i warunków do ich gromadzenia, a cóż dopiero mówić o opracowaniu. Jeżeli natomiast chodzi o znaki pocztowe, jak również i o działalności poczty na ziemiach polskich lub poczty polskiej jako takiej, to co najmniej połowa znajduje się poza granicami kraju w archiwach lub muzeach poczt NRD, RFN, ZSRR czy Wielkiej Brytanii a być może i w innych krajach. Zaważyły na tym losy Ojczyzny w ostatnich dwóch wiekach. Można próbować — co zresztą fragmentarycznie robimy — dotrzeć do nich, lecz jest to sprawa i kompetencja innych jednostek i organizacji no i kosztów. A to również sprawa nie bez znaczenia.

W tej sytuacji wydaje mi się, że działania Związku powinny pójść w dwóch jasno rysujących się kierunkach.

Pierwszy, to sprawa utworzenia centralnego archiwum PZF w jednym ośrodku, z obowiązkiem — nawet działając wstecznie — przekazywania podstawowych dokumentów z okręgów i kół PZF. Aby zapewnić fachowość i ciągłość w opracowaniu,

archiwum powinno być prowadzone przez specjalistę. Musi to być archiwum z prawdziwego zdarzenia, miejsce spotkań ludzi, którzy tworzą historię naszego Związku.

Drugi kierunek, to penetracja przy różnych okazjach, penetracja planowa, a nawet sterowana z przyszłego archiwum związkowego — archiwów i muzeów pocztowych poza granicami kraju. Taka działalność to jednak nie tylko sprawa samego Związku. Tak się bowiem składa, że nasze badania mają integralny związek z historią poczty. Ambicją resortu, z którym przecież mamy stałe kontakty powinno być, by również mieć własną pełną historię opartą o dokumenty i materiały źródłowe. To co do tej chwili w sferze badania historii poczty polskiej zrobiono, to praktycznie zasługa samych filatelistów i Związku. W tej dziedzinie badań należy nie tylko skoordynować działania, ale również uzyskać systematyczną pomoc Ministerstwa Łączności. Przecież prowadzimy te prace m.in. w interesie poczty, przy czym powinny one znajdować się w sferze zainteresowania Ministerstwa Łączności. W końcu przecież to filateliści sprawili, że istnieje pełna dokumentacja działalności poczty polskiej na terenie b. Wolnego Miasta Gdańska, że opublikowano dokumenty dotyczące działalności i organizacji poczty w roku 1944. Nie przeczę, w wielu sprawach resort idzie nam na rękę, ale zawsze jesteśmy w pozycji petenta, a przecież chodzi o planową współpracę. Przy czym środki na takie badania powinny być w znacznym procencie pokrywane przez resort. Ministerstwo Łączności uzyskało już szereg prac z zakresu swej historii, wykonanych przez filatelistów, a możemy i chcemy zrobić w tej materii znacznie więcej.

Sprawa jest bardzo pilna. Czas płynie, dokumentacja rozprasza się, a na stulecie naszego ruchu chcielibyśmy wiedzieć o jego historii możliwie wszystko. Dlatego prace w obu omówionych kierunkach należy podjąć możliwie szybko, dosłownie — od zaraz. Dobrze się więc stało, że mieliśmy podczas tego sympozjum okazję, aby te problemy bez natłoku spraw organizacyjnych i bieżących spokojnie przedyskutować, gdyż zarówno nasz Związek jak i Ministerstwo Łączności powinny mieć swoją pełną historię.

ZBIGNIEW PALESKI

KSZTAŁCĄCA FUNKCJA FILATELISTKI TEMATYCZNEJ

Kiedy mówimy, że „znaczek uczy, wychowuje, bawi i leczy” wymieniamy cztery bardzo ważne funkcje filatelistyki, świadczące o dużym jej znaczeniu w życiu człowieka. Są to funkcje: **poznawcza, wychowawcza, rekreacyjna i terapeutyczna**. Występują one w praktyce jednocześnie bez względu na to czy i na ile zdajemy sobie z tego sprawę. Oddzielać je można tylko teoretycznie, omawiając każdą z osobna lub poddając analizie naukowej. Dotyczy to także podjętego tematu, w ramach którego zajmujemy się tylko dwoma pierwszymi funkcjami, co nie oznacza niedocenia-
nia pozostałych.

Aby mówić o funkcji poznawczo-wychowawczej (lub kształcącej) należy odpowiedzieć sobie na podstawowe pytanie: co w ogóle decyduje o tym procesie, jakie są czynniki, które mają wpływ na rozwój psychiczny człowieka. Współczesna psychologia wymienia cztery takie czynniki, do których należą: **zadatki wrodzone, wychowanie i nauczanie, środowisko społeczne i aktywność własna**. Jednym z najważniejszych jest ten ostatni, który nas również będzie najbardziej interesował, ponieważ **filatelistyka jest określonym rodzajem aktywności człowieka**.

Od razu dodajmy, że jeżeli podkreślamy rolę aktywności w rozwoju psychicznym człowieka, to nie chodzi o każdą aktywność, o jakiegokolwiek działanie, tylko o takie, które posiada walory twórcze. Aktywność bierna, stereotypowa, niechciana — mimo że może być społecznie pożyteczna — nie posiada waloru rozwojowego. Można więc wymienić następujące ważniejsze warunki, jakie musi spełniać aktywność kształcąca:

- celowa, zadaniowa (szczególne znaczenie ma stawianie sobie zadań),
- spontaniczna, dobrowolna, a więc nie narzucana i nie wymuszana,
- samodzielna (co nie oznacza, że samotnicza),
- zmuszająca do myślenia, do aktywności wewnętrznej,
- twórcza, a więc mająca charakter problemowy,
- satysfakcjonująca, a więc będąca również źródłem pewnych uczuć pozytywnych.

Biorąc powyższe pod uwagę należy z całym naciskiem podkreślić, że filatelistyka tematyczna posiada wszelkie znamiona takiej aktywności, czego nie trzeba tutaj szerzej uzasadniać.

Przed przystąpieniem do omówienia jej funkcji poznawczo-wychowawczej warto zwrócić jeszcze uwagę na kilka ogólnych prawidłowości, mających bezpośredni związek z podjętym tematem.

Po pierwsze, filatelistyka tematyczna spełnia funkcję kształcącą, najczęściej „okazjonalnie” lub można powiedzieć: „ubocznie”. Znaczy to, że mało kto zajmuje się nią w tym celu. Stwierdzenie to jest bardzo ważne, ponieważ skądinąd wiadomo, że oddziaływanie wychowawcze, podczas którego wychowanek nie zdaje sobie sprawy z tego, że jest wychowywany — jest bardziej skuteczne. Takie oddziaływanie nie wywołuje bardziej lub mniej świadomego oporu lub przeciwdziałania.

Po drugie, w związku z powyższym (jest to ujemna strona tego zjawiska) filatelistyka jest na ogół niedoceniana, bagatelizowana, lub co najwyżej traktowana jako odbiegające od normy dziwactwo, hobby. Sprowadza się ją do trzeciej z wymienionych na wstępie funkcji, mianowicie zabawy wypełniającej czas („lepiej, jeżeli dziecko zajmuje się znaczkami, niż miałoby się łobuzować”). Dzieje się tak między innymi dlatego, że funkcja kształcąca jest mniej „widoczną” i przy braku doświadczeń własnych z tego zakresu — trudniej jest uchwycić związek między nią, a rozwojem niektórych cech osobowości.

Po trzecie, funkcja kształcąca filatelistyki tematycznej nie oznacza prostej zależności, że im człowiek bardziej się zajmuje zbieractwem znaczków — tym lepiej i że wystarczy się tym zajmować aby być dobrze wychowanym. Brak tej pierwszej zależności oznacza, że jak z każdym hobby istnieją określone granice, których przekroczenie może spowodować pewne negatywne następstwa, a co jest tematem osobnym, którym trudno się tu zajmować. Brak drugiej zależności wynika ze złożoności procesu kształcenia, w ramach którego filatelistyka może go skutecznie wspomagać, ale nie zastępować.

Po czwarte, posługując się zamiennie dwoma pojęciami „funkcja poznawczo-wychowawcza” i „funkcja kształcąca” podkreślamy jedność procesu wychowania i nauczania, co zdobyło sobie rangę jednej z najważniejszych zasad współczesnej pedagogiki. Nie istnieje więc między tymi procesami wyraźna granica, mimo że osobno je omawiamy. Zgodnie z wymienioną nauką pełne potwierdzenie znajdują stwierdzenia, że „znaczek ucząc — wychowuje” i „wychowując — uczy”.

Po piąte, wprowadzie twierdzi się, że filatelistyka kształci, to jednak poprawniejsze byłoby mówienie o samokształceniu i zastosowaniu do niej wszystkich prawidłowości występujących w tym procesie. W ten sposób funkcja kształcąca filatelistyki tematycznej wychodzi naprzeciw głównym trendom rozwojowym oświaty. W związku z coraz szybszym starzeniem się wiedzy, pojawia się wizja kształcenia ustawicznego (permanentnego) ze skracaniem uczenia się instytucjonalnego („edukacja bez szkoły”) i zastępowania go właśnie samokształceniem kierowanym

Przechodząc do zasadniczej kwestii zaczniemy od omówienia funkcji poznawczej¹⁾ podkreślając na wstępie, że proces poznawania poprzez filatelistykę tematyczną rzeczywistości posiada prawie wszystkie walory, jakie wymienia się gdy mowa jest o racjonalnym poznawaniu świata przez człowieka. Istotę tej funkcji sprowadzić można do następujących dziesięciu punktów:

1) **Różnorodność poznawanych dziedzin życia** — nauki, pracy, techniki, historii, ludzi, przyrody itp. Możliwości wyboru tematów są w zasadzie nieograniczone. Wprawdzie są bardziej powszechnie zbierane tematy, mniej lub bardziej popularne — istnieje nawet coś w rodzaju mody na niektóre z nich — ale zawsze może być podjęty nowy, oryginalny temat. Jak wiadomo, pomysłowość ludzka jest pod tym względem nieograniczona! Tak więc można powiedzieć, że filatelistyka tematyczna sprzyja poznawaniu świata w całej jego bogatej różnorodności. Nie istnieje nawet możliwość wymienienia wszystkich tematów podejmowanych przez filatelistów, a wystawy z nowymi tematami cieszą się szczególnie dużym zainteresowaniem.

2) **Duży zakres i głębokość poznania.** Z reguły (w poważniejszych zbiorach tematycznych) bardzo szczegółowo pokazuje się dany wycinek rzeczywistości, co zmusza zbieracza do dogłębnego jego poznania. Często — dzięki temu wysiłkowi — osiąga się wiedzę przekraczającą wiedzę szkolną. Mimo jej wycinkowości, musi być ona osadzona w szerszym kontekście, ponieważ wiadomości na nią składające się, są z reguły porównywane do innych, zbliżonych, i według pewnych kryteriów — różnicowane.

3) **Stymulowanie, pobudzanie do aktywności poznawczej.** Jest to bardzo ważna motywacyjna funkcja filatelistyki tematycznej, polegająca na tym, że zbierający dany temat, w sposób nie wymuszony, chce zdobyć jak najwięcej informacji na ten temat. Są to wiadomości z reguły znacznie przekraczające potrzeby czysto filatelistyczne, ze względu na wspomniany wyżej kontekst, jak i pojawiające się wtórne potrzeby intelektualne, w postaci ujawniania swego znanstwa jakiejś dziedziny życia.

4) **Organizowanie swojej aktywności poznawczej.** Filatelistyka tematyczna w sposób niewątpliwy przyczynia się do tworzenia (organizowania) i doskonalenia warsztatu pracy umysłowej. Przede wszystkim mamy tu na względzie tworzenie systemu zdobywania, porządkowania, weryfikowania, systematyzowania, klasyfikowania i porządkowania informacji. Do tego dochodzą jeszcze wysiłki w kierunku zapewnienia sobie optymalnych warunków pracy, zgodnych z techniką pracy umysłowej, gromadzenia odpowiednich narzędzi itp.

5) **Rozwijanie funkcji umysłowych,** a przede wszystkim usprawnianie procesów myślowych. Przy bliższej analizie okazuje się, że filatelistyka tematyczna przyczynia się do usprawniania wszystkich głównych procesów myślowych, takich jak: analiza i synteza, uogólnianie i abstrahowanie, porównywanie, klasyfikowanie, wnioskowanie itp. Logika zbioru jest możliwa tylko przy logicznym myśleniu jego twórcy. Nie przypadkowo, jest ona na wystawach tematycznych szczególnie premiowana.

6) **Utrwalanie wiedzy o świecie.** Wiedza zdobyta dzięki filatelistyce tematycznej jest długo pamiętana, na co składa się wiele przyczyn. Można tu tylko bardzo ogólnie stwierdzić, że większość zjawisk psychologicznych, które optymalizują nasze procesy pamięciowe, a zwłaszcza dotyczące przechowywania (pamiętania) informacji — występuje w czasie aktywności filatelistycznej. Każdy filatelista może przytoczyć liczne w tym zakresie przykłady. Nawet dziecinne zbieractwo znaczków pozostawia często na długie lata (a nieraz na całe życie) trwale ślady pamięciowe w postaci

1) Wychowawcze znaczenie filatelistyki tematycznej, dopełniająca zapowiedzianą w tytule funkcję kształcącą, omówione zostanie w następnym artykule z tego cyklu.

nazw krajów, widoków, wyglądu np. budowli, zwierząt, kwiatów, ludzi itp. Zjawisko to m.in. związane jest z tzw. uczuciowym zabarwieniem procesu zapamiętywania.

7) **Rozwój inteligencji** jako ogólnej zdolności do rozwiązywania problemów i stanowiącej podłoże procesów poznawczych. Rozwój ten jest możliwy dlatego, że również i w tym zakresie wszystkie składniki inteligencji są zaangażowane w aktywność filatelistyczną. Wymieniając tylko najważniejsze można łatwo samemu dostrzec ich znaczenie w filatelistyce tematycznej. Są to takie składniki inteligencji, jak: spostrzegawczość, wyobraźnia, sprawność logicznego myślenia, krytycyzm i samokrytycyzm, samodzielność, plastyczność (zdolność do zmiany) i zdolność przewidywania (antycypacji). Zbieractwo tematyczne utożsamiane jest niekiedy z filatelistyką problemową, a rozwiązywanie problemów jest najlepszą drogą rozwoju inteligencji.

8) **Rozwój zainteresowań**, które w psychologii określane są jako swoiste poznawcze nastawienia do rzeczywistości. Zainteresowania filatelisty tematycznego nie tylko poszerzają się i pogłębiają w ramach wybranego tematu, ale często człowiek opanowany tą pasją — kiedy dochodzi do wniosku, że zamknął już swój temat, albo jego kontynuowanie jest niemożliwe (np. pozostały walory już nie do zdobycia) — przerzuca się na inny temat. Pojawiają się nowe zainteresowania i nowe kierunki aktywności poznawczej. Ponadto — jak wiadomo — filateliści interesują się również innymi tematami (nawet jeśli je nie zbierają) poprzez oglądanie wystaw, zbiorów kolegów, czytelnictwo itp. Wszystko to znakomicie przyczynia się do rozszerzania zainteresowań.

9) **Rozwój kreatywności, twórczych postaw**. Filatelistyczne zbiory tematyczne są w zasadzie niepowtarzalne. Ta nieograniczona — wspomniana na wstępie różnorodność — stwarza ogromne możliwości tworzenia. Ponieważ z reguły brak jest wzorców (które grożą plagiatem) oraz sztywnych reguł — pojawiają się w filatelistyce tematycznej dobre warunki do rozwijania postaw innowacyjnych, co przy premiowaniu na wystawach oryginalności, stwarza szczególne możliwości rozwijania wspomnianych postaw.

10) Poznanie świata dzięki filatelistyce tematycznej, związane jest nie tylko z zaangażowaniem procesów intelektualnych, poznawczych człowieka — co próbowaliśmy wykazać — lecz również z **przeżywaniem, a więc sferą uczuciową człowieka**. Wiadomo, o czym dzisiaj się coraz więcej mówi, że skuteczne uczenie się powinno być oparte na przeżywaniu, a uczucia odgrywają ważną rolę we wszystkich procesach pamięciowych. Mówiąc o uczuciach wchodzimy już jednak na obszar objęty funkcją wychowawczą filatelistyki tematycznej, a więc dotykamy tematu który podjęty zostanie w następnej części artykułu.

Na zakończenie warto jeszcze raz podkreślić, iż funkcję poznawczą filatelistyki tematycznej trudno jest przecenić i dlatego propagując ją i wspierając różnymi sposobami — przyczyniamy się w jakimś stopniu do wychowania naszego społeczeństwa, a zwłaszcza młodzieży. Biorąc pod uwagę stan edukacji naszego społeczeństwa i jego związek z przewyciężeniem kryzysu — jest to zadanie niecierpiące zwłoki i o pierwszorzędym znaczeniu.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW

ZDZISŁAW WYBORSKI

WSPÓŁZAWODNICTWO MIĘDZY KOŁAMI — SŁUSZNĄ DROGĄ ROZWOJU PZF

W 1977 roku, niezwłocznie po zebraniu sprawozdawczo-wyborczym, Zarząd Okręgu Warszawskiego PZF poświęcił swoje pierwsze posiedzenie problemom wzrostu stanu liczebnego i jakościowego członków.

W wyniku szerokiej konsultacji z aktywem Okręgu, w 1979 roku powstał regulamin konkursu

„O WYŻSZY POZIOM PRACY ORGANIZACYJNEJ I PROPAGANDOWEJ KÓŁ OKRĘGU WARSZAWSKIEGO PZF”

Regulamin obejmuje:

1. Sprawy organizacyjne

1.1. Cel konkursu.

Celem konkursu jest wzmożenie działalności kół Okręgu Warszawskiego w zakresie:

- ilościowego wzrostu szeregów członkowskich PZF,
- organizowania nowych kół PZF dla dorosłych,
- organizowania nowych kół młodzieżowych PZF,
- sprawowania opieki nad młodzieżowymi kołami PZF,
- pozyskiwania nowych aktywistów do pracy w poszczególnych ogniwach Związku,
- zdobywania wiedzy filatelistycznej,
- upowszechniania czytelnictwa literatury filatelistycznej,
- budowy i rozbudowy zbiorów wystawienniczych,
- popularyzowania filatelistyki w najbliższym środowisku,
- usprawniania pracy organizacyjnej w kołach PZF,
- realizacji bieżących zadań PZF.

1.2. Organizator konkursu.

Organizatorem konkursu jest Zarząd Okręgu Warszawskiego PZF, który powołuje komitet d/s konkursu w składzie 5 osób.

1.3. Udział w konkursie.

Udział w konkursie biorą wszystkie koła Okręgu działające od początku roku konkursowego, podzielone na dwie grupy według liczebności członków na dzień 31.12. roku poprzedzającego rok konkursowy:

- grupa pierwsza — koła liczące do 100 członków,
- grupa druga — koła liczące powyżej 100 członków.

1.4. Czas trwania konkursu.

Ustala się roczny okres trwania konkursu. Od 1 stycznia do 31 grudnia roku kalendarzowego.

2. Kryteria punktowe za zadania konkursowe

2.1. Punkty dodatnie.

- 2.1.1. Wzrost stanu liczebnego koła — za każdego nowego członka w stosunku do stanu z dnia 31 grudnia roku ubiegłego — 2 pkt.
- 2.1.2. Założenie nowego Koła dla dorosłych w nowo założonym kole — 1 pkt.
- 2.1.3. Za każdego uczestnika koła młodzieżowego, będącego pod opieką danego zarządu koła PZF, według stanu na dzień 31 grudnia roku kalendarzowego — 1 pkt.
- 2.1.4. Za każdą funkcję pełnioną społecznie w ogniwach związkowych (od zarządu oddziału wwyż) oraz komisjach, zespołach, komitetach itp.:
- za każdego pierwszego działacza — 5 punktów,
 - za każdego następnego działacza — 2 punkty,
 - za każdą dodatkowo pełnioną funkcję — 5 punktów.
- 2.1.5. Za opłacanie składek członkowskich w terminie (do dnia dziesiątego, miesiąca rozpoczynającego kwartał i do 31 grudnia za IV kwartał) za każdy kwartał — 5 pkt.
- Za składki opłacone z góry (do dnia dziesiątego, miesiąca rozpoczynającego dany kwartał) za każdy kwartał — 2 pkt.
- 2.1.6. Opracowanie nowego zbioru filatelistycznego lub filumenistycznego (minimum 3 ekrany — 48 kart wystawowych), zgłoszonego i zarejestrowanego w Komisji Wystaw Okręgu — 20 pkt.
- 2.1.7. Za zorganizowanie wystawy lub pokazu przez zarząd koła (nie dotyczy wystaw organizowanych przez Zarząd Okręgu lub Zarząd Główny PZF) — 20 pkt.
- 2.1.8. Prowadzenie przez zarząd koła gablot propagandowych w swoim środowisku — 15 pkt.
- 2.1.9. Zorganizowanie imprezy filatelistycznej, odczytu, prelekcji itp. (nie dotyczy imprez organizowanych przez Zarząd Okręgu lub Zarząd Główny) — 10 pkt.
- 2.1.10. Wydawanie przez zarząd koła biuletynu, gazetki itp. — 5 pkt.

2.2. Punkty ujemne.

- 2.2.1. Zmniejszenie stanu liczebnego — za każdego członka w stosunku do stanu z dnia 31 grudnia roku poprzedniego — 2 pkt.
- 2.2.2. Nieterminowe opłacanie składek członkowskich — za każdy nie opłacony w terminie kwartał — 10 pkt.

3. Ocena zadań konkursowych

Oceny zadań konkursowych dokonuje komitet d/s konkursu raz w roku, w pierwszym kwartale roku następnego, a wyniki zatwierdza Prezydium Zarządu Okręgu.

4. Podstawa oceny zadań konkursowych

Podstawą uznania punktów za poszczególne zadania konkursowe jest:

Zadanie 2.1.1. — złożone przez zarząd koła deklaracje nowoprzyjętych członków i opłacenie wpisowego.

Zadanie 2.1.2. — sprawozdanie z ukonstytuowania się zarządu koła, przysłane do Zarządu Okręgu.

Zadanie 2.1.3. — zgłoszenie MKF do Zarządu Okręgu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zadanie 2.1.4. — zweryfikowanie przez komitet konkursu sprawozdań nadesłanych z kół i oddziałów (podanie funkcji i stanowisk).

Zadanie 2.1.5. — kwit kasowy oraz kartoteka finansowa Okręgu lub Oddziału.

Zadanie 2.1.6. — potwierdzenie przez Komisję Wystaw Okręgu danych w sprawozdaniu koła PZF.

Zadanie 2.1.7. — jak 2.1.6.

- Zadanie 2.1.8. — roczne sprawozdanie zarządu koła nadesłane do Zarządu Okręgu.
Zadanie 2.1.9. — jak 2.1.8.
Zadanie 2.1.10. — jak 2.1.8.
Zadanie 2.2.1. — kwartalne sprawozdanie zarządu koła o ruchu członków.
Zadanie 2.2.2. — kartoteka finansowa Zarządu Okręgu lub Zarządu Oddziału.

5. Postanowienia ogólne

- 5.1. O kolejności zajętego przez koło miejsca w konkursie decyduje ilość uzyskanych punktów za okres trwania konkursu.
- 5.2. Ustala się 5 nagród konkursowych oraz 5 wyróżnień przyznawanych w zależności od zajętego przez koło miejsca w każdej grupie konkursowej.
- 5.3. Na nagrody przeznaczona jest 25.000 zł na każdą grupę oraz dyplomy, które zostają przyznane po obliczeniu punktów uzyskanych przez poszczególne koła.
- 5.4. Rozdziału nagród dokonuje Zarząd Okręgu na wniosek komitetu d/s konkursu. Zarządy nagrodzonych kół zobowiązują się do podjęcia uchwały o podziale używanej kwoty.
- 5.5. Ogłoszenia wyników konkursu dokonuje Zarząd Okręgu na spotkaniu z zarządami kół po upływie roku konkursowego, nie później jak do końca pierwszego kwartału.

6. Postanowienia końcowe

- 6.1. Sprawy nie objęte niniejszym regulaminem, a mogące wyłonić się w trakcie trwania konkursu, rozstrzygane będą przez organizatora wspólnie z komitetem d/s konkursu, zgodnie z intencją niniejszego regulaminu i Statutu PZF.
- 6.2. Konkurs jest organizowany corocznie, aż do odwołania z możliwością korekty zadań konkursowych i kryteriów punktowych.
- 6.3. Celem obiektywnego obliczenia punktów wynikających z regulaminu, zarządy kół PZF powinny do dnia 15 stycznia następnego roku przesłać sprawozdanie do Zarządu Okręgu, a zarządy kół podległe zarządom oddziałów — do macierzystych jednostek. Sprawozdania należy wykonywać zgodnie z pkt. 2.1.3, 2.1.4, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8 i 2.1.10 niniejszego regulaminu. W przypadku nie przesłania sprawozdania z realizacji wymienionych w pkt. 6.2 zagadnień, zarząd koła może nie otrzymać punktów.

Regulamin rozesłano do wszystkich kół uważając, że współzawodnictwo między nimi jest jedną z form pracy nad rozwojem filatelistyki.

W celu sprawiedliwej oceny działalności kół w regulaminie przewidziano kryteria punktowe za poszczególne zadania. Z największymi oporami spotkał się punkt regulaminu dotyczący liczebnego wzrostu członków w kole. Na spotkaniu aktywnie wielu wypowiedziało zdania, że Zarząd Okręgu skierował pracę w niewłaściwym kierunku, stawiając sprawę wzrostu liczebnego kół na pierwszym miejscu. Ich zdaniem Zarząd Okręgu powinien dbać w pierwszej kolejności o działaczy, gdyż jest ich w Związku stosunkowo mało.

Zarząd Okręgu stanął na stanowisku, że są to pojęcia błędne, że należy przede wszystkim dążyć do liczebnego wzrostu członków Związku, zaś przy tym nie zapominać o szkoleniu filatelistycznym. Dlatego w regulaminie przewidziano 2 pkt. za każdego nowoprzyjętego członka (nie dotyczy przeniesionych z innych kół).

W ostatnich latach zaobserwowaliśmy mały przyrost nowych zbiorów przygotowanych do ekspozycji. Dlatego też za opracowanie nowego zbioru do ekspozycji, zgłoszonego i zarejestrowanego w Komisji Wystaw Okręgu regulamin przewiduje dla koła 20 pkt.

Dla szerszego propagowania filatelistyki w kołach, dużą ilość punktów (20) przyznaje się za zorganizowanie wystawy lub pokazu filatelistycznego.

Pierwszy rok rozpisane konkursu przyniósł pewnego rodzaju rozczarowanie. Przyczyną stał się zapis w regulaminie dopuszczający dobrowolny udział w konkursie, to znaczy, że w konkursie mogą brać udział tylko te koła, które złożą pisemną deklarację o udziale we współzawodnictwie. Spowodowało to, że w konkursie wzięło udział zaledwie 25 kół. W pierwszym roku wprowadzenia konkursu większość kół

nie przejawiało zainteresowania tego rodzaju formą aktywizacji. Stwierdziliśmy przy tym, że wiele kół nie uczestniczących w konkursie osiągnęło całkiem dobre rezultaty, zaś niektóre koła uczestniczące w konkursie miały ujemne salda punktowe.

Po przeanalizowaniu wyników pierwszego roku konkursu zmieniono niektóre punkty regulaminu. Między innymi punkty dotyczące większego zainteresowania kół dorosłych pracą w kołach młodzieżowych, pracą w wyższych ogniwach Związku, nieterminowego opłacania składek członkowskich, skreślono zapis dotyczący dobrowolnego udziału w konkursie oraz przyznawanie punktów za organizowanie kół młodzieżowych.

W 1980 r. w konkursie brały już udział wszystkie koła Okręgu. Po zakończeniu roku konkursowego (1980) uzyskano pozytywne wyniki, co zachęciło zarządy kół do aktywniejszego włączania się do współzawodnictwa. W latach następnych doszliśmy do wniosku, że nadal regulamin zawiera kilka punktów kontrowersyjnych. I tak na przykład przyczyną tego, że małe koła niechętnie brały udział w konkursie był ich skromny aktyw. Zaszła więc konieczność podziału kół na dwie grupy. Za pracę z młodzieżą punkty przyznawano za jednego opiekuna, co było niesprawiedliwe gdyż nie wszystkie koła miały jednakową liczbę uczestników. Wprowadzono więc punkty za każdego uczestnika.

Reasumując należy stwierdzić, że pomimo wielu nieścisłości w kolejnych wersjach regulaminu, w Okręgu osiągnięto znaczny przyrost członków. Jeżeli za okres kadencji 1973—1977 przybyło 858 członków i 4 nowe koła, a w sumie Okręg liczył 21.169 członków zrzeszonych w 265 kołach oraz 2.000 uczestników w 76 kołach, to za okres kadencji 1977—1981 przybyło 5.770 członków i założono 26 nowych kół. Okręg liczył 26.030 członków zrzeszonych w 265 kołach oraz 2.095 uczestników w 76 kołach młodzieżowych.

W okresie od 1.01.1981 r. do 30.06.1983 r. przybyło dalszych 7.671 członków i założono 37 nowych kół. Okręg liczył 33.701 członków zrzeszonych w 328 kołach oraz 3.286 uczestników w 100 kołach młodzieżowych.

Wraz ze wzrostem ilościowym Okręgu pozyskaliśmy wielu nowych aktywistów, koła lepiej wywiązują się z obowiązków opłacania składek członkowskich, przybyło wiele nowych zbiorów wystawowych.

Nie zadowala to jednak nas, gdyż mało jeszcze organizuje się w kołach pokazów filatelistycznych, ciągle odczuwamy brak aktywistów do pracy z młodzieżą, ciągle mało jest nowych ciekawych zbiorów wystawowych, nie dość efektywnie prowadzi się szkolenie aktywu i pozostałych członków. Wszystkie te i inne problemy są ciągle w sferze zainteresowania działaczy i władz naszego Okręgu.

ZBIGNIEW ZIELIŃSKI

OCENA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH PZF ZA 1983 ROK

Zgodnie z harmonogramem zadań kontrolnych, Główna Komisja Rewizyjna PZF prowadziła w ciągu 1983 roku oraz w dniu 19 stycznia 1984 r. badania dokumentacji źródłowej oraz ewidencji księgowej Zarządu Głównego PZF. Stwierdzono, że dokumentacja oraz ewidencja księgowa za 1983 rok była prawidłowa.

Sprawozdanie finansowe Zarządu Głównego PZF za rok 1983 było przedmiotem badań Głównej Komisji Rewizyjnej PZF w dniu 3 lutego 1984 r., a sprawozdanie zbiorcze Polskiego Związku Filatelistów za ten okres — w dniu 10 marca 1984 roku. Zakres badań:

- bilans i sprawozdanie Zarządu Głównego PZF z wykonania preliminarza wpływów i wydatków za rok 1983,
- bilanse i sprawozdania jednostkowe 24 Okręgów PZF z wykonania preliminarzy wpływów i wydatków za rok 1983,
- bilans zbiorczy oraz sprawozdanie zbiorcze PZF z wykonania preliminarza wpływów i wydatków Związku za rok 1983.

Materiałem podstawowym do oceny bilansów i sprawozdań jednostkowych z wykonania preliminarzy wpływów i wydatków Okręgów PZF były sprawozdania Okręgowych Komisji Rewizyjnych z kontroli w/w sprawozdań finansowych.

I. Sprawozdanie finansowe ZG PZF za rok 1983

Przeprowadzone badania wykazały, iż zarówno ewidencja księgowa jak i dokumentacja źródłowa jest prawidłowa, a sprawozdanie finansowe ZG PZF za rok 1983 zostało sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zasadami nauki rachunkowości i ogólnie przyjętymi zwyczajami.

Bilans netto Zarządu Głównego PZF na 31.12.1983 r. wykazuje nadal — jak za rok 1982 — wysoką płynność funduszków zasadniczych, z tym, iż rok sprawozdawczy zamknął się dodatnim wynikiem finansowym — w kwocie zł 1.567.986,—. Struktura składników bilansowych, w porównaniu do roku 1982, przedstawia się następująco:

(w tys. zł)

Zes- pół	Składnik	Bilans na		wskaźnik %
		31.12.82	31.12.83	
	A k t y w a			
0	Srodki trwałe	10,1	—	—
1	Srodki pieniężne i rachunki bankowe	3.558,2	4.093,0	115,0
2	Rozrachunki	2.950,5	2.177,3	73,7
3	Materiały i przedmioty nietrwałe	1.316,0	2.165,4	164,5
8	Wynik finansowy — ujemny	626,6	—	—
	Suma bilansu	8.461,4	8.436,1	99,7
	P a s y w a			
2	Rozrachunki	3.284,6	2.057,1	62,6
3	Materiały i przedmioty nietrwałe	144,9	256,6	177,0
8	Fundusze zasadnicze i wynik finansowy	4.982,2	5.836,9	117,1
9	Fundusze specjalnego przeznaczenia	49,7	285,5	574,0
	Suma bilansu	8.461,4	8.436,1	99,7

Poważny wzrost funduszków specjalnego przeznaczenia jest wynikiem zcentralizowania zakładowego funduszu mieszkaniowego w Zarządzie Głównym, przy minimalnym jego wykorzystywaniu. Wzrost stanu materiałów został spowodowany zakupem na nagrody walorów filatelistycznych z PPF „Ruch”.

Wykonanie przez Zarząd Główny preliminarza wpływów i wydatków za rok 1983 Główna Komisja Rewizyjna ocenia pozytywnie. Dochody zostały zrealizowane w 100,8%, a wydatki w 91,8%. Wpływy ze składek członkowskich zrealizowano w 100% (część składek przekazywana przez Okręgi), a z dopłat do znaczków wpływy wynoszą 94,1% (w roku 1982 — 75%).

Uzyskana w 1983 roku kwota z dopłat do znaczków pocztowych pokrywa w 78% poniesione wydatki na akcję młodzieżową, propagandową i wystawienniczą.

Realizacja planu wydatków w 91,8% wynika z obniżenia wydatków w zakresie kosztów materiałowych oraz usług niematerialnych w stosunku do wielkości planowanych.

Analiza poniesionych kosztów wykazuje, że wystąpiły również przekroczenia w składzie kosztów rodzajowych — w tym wzrost wydatków objętych funduszem

plac. Powodem były przede wszystkim zwiększone wydatki na encyklopedię filatelistyczną oraz prace zlecone w związku z wydaniem walorów filatelistycznych (analogofilia) oraz zwiększenie kosztu usług poligraficznych.

Główna Komisja Rewizyjna stwierdza, że gospodarka finansowa Zarządu Głównego prowadzona była w 1983 roku gospodarnie i celowo.

II. Zbiorcze sprawozdanie finansowe PZF

W wyniku przeprowadzonych badań Główna Komisja Rewizyjna stwierdza, że bilans zbiorczy oraz sprawozdanie zbiorcze PZF z wykonania preliminarza wpływów i wydatków za rok 1983 zostały sporządzone prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zasadami nauki rachunkowości i ogólnie przyjętymi zwyczajami. Ogólny stan finansowy Związku uległ w ciągu 1983 roku zasadniczej poprawie. Fundusz w środkach obrotowych, łącznie z wynikiem finansowym za rok 1983 zwiększył się do wysokości zł 76.905,0 tys. (o 93,9% w stosunku do stanu na 31.12.1982). Zwiększenie aktywów wystąpiło w zespołach:

- „środki trwałe” o zł 21.696,4 tys., w wyniku przeszacowania wartości inwentarowej Domu Filatelisty im. Obrońców Poczty Gdańskiej w Gdańsku oraz
- „środki pieniężne i rachunki bankowe” o zł 13.962,0 tys., co jest związane z osiągnięciem wyższych wpływów od wydatków, z przedpłat członków za rozprowadzane przez Okręgi walory filatelistyczne i upłynianiem części materiałów filatelistycznych.

Stan zaległości w inkasie składek członkowskich na 31.12.1983 wynosi zł 3.747,2 tys., co w porównaniu do 31.12.1982 (zł 1.733,1 tys.) jest zjawiskiem niepokojącym. Wzrost zaległości składowych wystąpił w 18, a zmniejszenie w 4 Okręgach Związku. W pozostałych dwóch Okręgach zaległości nie występują.

Analiza bilansów Okręgów PZF wykazała, iż wszystkie Okręgi uzyskały dodatnie wyniki finansowe.

W ogólnej ocenie Okręgowych Komisji Rewizyjnych, do osiągnięcia w roku 1983 dobrych wyników finansowych przyczyniła się nie tylko prawidłowa gospodarka finansowa, ale również podwyższenie składek członkowskich oraz wzrost liczby członków.

Zbiorczy plan dochodów i wydatków Polskiego Związku Filatelistów za rok 1983 został zrealizowany prawidłowo. Dochody zostały wykonane w 111,0% a wydatki w 81,5%. Dochody wzrosły w porównaniu z rokiem 1982 o 95%, w tym składki o 100%, wpływy z wystaw i imprez o 223%, wpłaty z dopłat do znaczków o 151%. Wydatki wzrosły o 67% w porównaniu z rokiem 1982. Uwzględniając występujący w roku 1983 wzrost cen materiałowych i za usługi, to wykonanie planu wydatków można ocenić pozytywnie. Według oceny Okręgowych Komisji Rewizyjnych przyczyną niepełnej realizacji planowanych wydatków były trudności zaopatrzeniowe oraz niemożność ulokowania zleceń na wykonanie usług. Środki przeznaczone na wynagrodzenia wykorzystano w skali Związku: objęte osobowym funduszem plac — w 94%, a bezosobowym funduszem plac — w 108,3%

Wykorzystanie w/w środków nie budzi zastrzeżeń Okręgowych Komisji Rewizyjnych, ale wskazuje na niezbyt ściśle planowanie funduszu plac przez Zarządy Okręgów oraz niekorygowanie tych planów w ciągu roku.

Oceniając stopień wykorzystania środków na akcję rozwoju filatelistyki wśród młodzieży, akcję propagandową i wystawienniczą Główna Komisja Rewizyjna stwierdziła, że Związek wydał w roku 1983 na ten cel kwotę zł 15.245,0 tys., to jest o 105% więcej niż w roku poprzednim. Źródłem sfinansowania tych wydatków były środki otrzymane z dopłat do znaczków (zł 7.530,0 tys.) oraz własne środki PZF w kwocie zł 7.515,0 tys.

Główna Komisja Rewizyjna ocenia działalność PZF w tym zakresie pozytywnie. Podobnie jak w roku 1982 występują również w okresie sprawozdawczym poważne opóźnienia w rozliczeniu przez Zarządy Okręgów wystaw dotowanych przez Zarząd Główny PZF. Temat ten winien znaleźć szybko właściwe rozwiązanie.

Okręgowe Komisje Rewizyjne podkreślają ogólnie stosowaną oszczędność i celowość ponoszonych wydatków.

Rok 1983 był w ocenie Głównej Komisji Rewizyjnej PZF okresem poważnego wzrostu kosztu realizowanych zadań statutowych Związku, spowodowanego zmianą cen usług i cen zaopatrzeniowych. Decyzja Zarządu Głównego PZF o podwyższeniu od 1983 roku składek członkowskich oraz wzrost w tym okresie ilości członków, stwarzają odpowiednie warunki dla finansowania zadań Związku.

Zdaniem Głównej Komisji Rewizyjnej PZF rok 1983 był dla Związku okresem dostosowania posiadanych możliwości finansowych do zmiany kosztów realizacji zadań statutowych PZF. Na wniosek GKR sprawozdanie finansowe za rok 1983 Zarządu Głównego i zbiorcze PZF zostały przyjęte i zatwierdzone w dniu 18 marca 1984 roku w Warszawie na zebraniu plenarnym Zarządu Głównego PZF.

ANDRZEJ KOPCZYŃSKI

WYNIKI KONKURSU NA WSPOMNIENIA O ODBUDOWIE POCZTY I TELEKOMUNIKACJI W POLSCE LUDOWEJ W LATACH 1944—1949

Jury Konkursu pod przewodnictwem mgr. Wiesława Adamskiego — podsekretarza stanu w Ministerstwie Łączności — na posiedzeniu w dniu 2.01.1984 r. w drugim etapie prac, w oparciu o uzyskaną liczbę punktów przez autorów wspomnień oraz wszechstronną dyskusję, postanowiło:

1. Nie przyznawać I nagrody.
2. Przyznać trzy drugie nagrody po 30.000 zł każda: Kazimierzowi FOLAND, Józefowi NIEPSUJ i Włodzimierzowi ZJAWNEMU.
3. Przyznać trzecią nagrodę w wysokości 15.000 zł Marianowi GĘSIKOWSKIEMU.
4. Przyznać pięć wyróżnień po 10.000 zł każde: Władysławowi BUĆKO, Janowi CZECHOWICZOWI, Tadeuszowi DYDYŃSKIEMU, Adamowi ŚWIĄTKOWI i Jerzemu SIWIŃSKIEMU.
5. Przyznać dodatkowo wyróżnienia po 5.000 zł każde: Stanisławowi CICHOCKIEMU, Czesławowi CZERNISZEWSKIEMU, Józefowi GRUCELA, Bernardowi KOPCIEWICZOWI, Bogdanowi KOWALSKIEMU, Władysławowi LACHOWICZOWI, Janowi OCHOCKIEMU, Alfredowi OSMYCKIEMU; Kazimierzowi SZYMCZAKOWI; Kamilowi TRZCIŃSKIEMU, Halinie WASZKIEWICZ, Romanowi ZAJKOWSKIEMU, Antoniemu ZALEWSKIEMU i Edwardowi ZOŁOTUCHO.
6. Wyróżnić dyplomami: Jana BORKOWSKIEGO, Pawła BUCZKA, Wacława CIEŚIŃSKIEGO, Stanisława FURMANKA, Edwarda GRALA, Klemensa HEJNOWSKIEGO, Piotra JAKUBASA, Zygmunta JUSZKIEWICZA, Pawła KOZYSA, Jana LISZKĘ, Walentego MILIKA, Feliksa PYTLA, Andrzeja RASZKĘ, Mieczysława SANKIEWICZA, Aleksandra SAWONIEWICZA, Pawła STECIUKA, Władysława STĘPNIA, Piotra ŚWIĄTKA, Izabellę WITKOWSKĄ, Ryszarda WOLANINA, Stanisława WOŁOMA i Jarosława ŻARSKIEGO.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż na konkurs wpłynęło 125 wspomnień z czego do drugiego etapu oceny jury zakwalifikowało 56 prac. Objętość poszczególnych prac wahała się od kilkunastu do kilkuset stron maszynopisu.

Zgodnie z postanowieniem jury pełny tekst jury ma być opublikowany na łamach tygodnika „Łączność”.

Z PRAC ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZF

IX PLENUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZF

Plenum obradowało dnia 18 marca 1984 roku w sali konferencyjnej siedziby Zarządu Okręgu PZF w Warszawie, a przewodniczył mu prezes ZG PZF kol. Henryk Białek.

Otwierając posiedzenie prezes Białek zwrócił uwagę, że jest to pierwsze plenarne posiedzenie Zarządu Głównego PZF w bieżącym roku. Posiedzenie niezmiernie ważne z uwagi na temat wiodący jakim jest omówienie projektu „Zasad organizacyjnych wystawiennictwa w Polskim Związku Filatelistów” i podjęcie w tym zakresie stosownej uchwały.

Zebrani chwilą ciszy uczcili pamięć zmarłych członków honorowych Związku prof. zw. dr inż. Kazimierza Kopeckiego i dr Tadeusza Sikory. Filatelistyka poniosła dotkliwą stratę. Koledzy ci cieszyli się ogromnym autorytetem nie tylko w dziedzinie filatelistyki, ale także w wielu dziedzinach życia naszego kraju.

Prezes H. Białek składając informację o pracach Prezydium ZG PZF w okresie między posiedzeniami Zarządu Głównego PZF, podkreślił dokonywanie na plenarnych jak też i cotygodniowych roboczych posiedzeniach Prezydium systematycznej oceny stanu Związku i jego sytuacji finansowej. Wspomniał o dziesiątkach rozpatrzonych spraw wpływających do ZG od Okręgów, oddziałów, kół i członków Związku. Spraw, które częstokroć były kierowane do różnych szczebli władz i instytucji, a mogły i powinny być rozpatrzone i załatwione bezpośrednio przez właściwe ogniwo organizacyjne Związku. Nadmienił o listach od filatelistów, którzy pragną nabywać bądź abonować znaczki. Osoby te nie wiedzą o istnieniu Okręgów PZF, oddziałów i kół. To samo dotyczy młodzieży. Prezes H. Białek zwrócił się do prezesów Zarządów Okręgów PZF, a za ich pośrednictwem do zarządów Okręgów PZF i działaczy o nieco większą penetrację terenu. Bo zapotrzebowanie na filatelistykę wśród społeczeństwa jest. Brak natomiast szerokiej autentycznej informacji. A możliwości przekazywania (publikowania) takiej informacji jest wiele. Nadal nie jest w pełni realizowany punkt Uchwały XIII Zjazdu traktujący o opiece członków kół dorosłych nad młodzieżowymi kołami filatelistycznymi. Nadal wiele osób (działaczy) na spotkaniach lubi mówić (pouczać) jak należy pracować z młodzieżą, ale gdy przychodzi do działania to lepiej żeby to wykonał... ktoś inny.

IX plenarne posiedzenie Zarządu Głównego PZF poprzedzone zostało dyskusjami w zespołach problemowych. Posiedzenia zespołów odbyły się dnia 17 marca 1984 roku.

Na plenarnym posiedzeniu przedstawiciele zespołów złożyli krótkie informacje o przebiegu dyskusji, postulowanych wnioskach. Oto niektóre z nich:

Zespół seniorów proponuje:

- utworzenie w Związku oddziału dokumentacji polskich znaków pocztowych, zorganizowanie i prowadzenie banku informacji gromadzącego wszelkie informacje o znaczkach, całostkach, kasownikach i frankaturach mechanicznych;
- powoływanie na wystawy ogólnopolskie i krajowe ekspertów i rzeczoznawców — jako doradców jury, szczególnie w przypadku wystaw ukierunkowanych.

Główne Kolegium Sędziów:

- w dalszym ciągu sygnalizuje nie nadsyłanie przez niektóre Okręgi PZF ankiet jurorów;

- stwierdza powołanie przewodniczących OKS (poza Częstochową i Gorzowem Wlkp.);
- odnotowuje problemy związane z powoływaniem aspirantów w Okręgach PZF w Opolu i Wałbrzychu;
- informuje o przyjętej zasadzie, iż każdy sędzia powinien przynajmniej raz w roku brać czynny udział w pracach jury;
- sugeruje, by każda okręgowa wystawa filatelistyczna stanowiła okazję do szkolenia sędziów i aspirantów;
- zwraca uwagę na obowiązek uczestniczenia jury w uroczystości palmaresu;
- informuje o przygotowywaniu projektu ramowego programu szkolenia sędziów i aspirantów.

Zespół d/s wystawiennictwa:

- dokonał analizy realizacji uchwał i wniosków dotyczących wystawiennictwa oraz postanowień zawartych w innych dokumentach stwierdzając, że w zasadzie wszystkie postanowienia zostały wykonane;
- wnioskuje o wycofaniu się z wcześniejszej propozycji wprowadzenia książeczki-paszportu zbioru;
- przedkłada projekt „Zasad organizacyjnych wystawiennictwa filatelistycznego w Polskim Związku Filatelistów”.

Zespół d/s młodzieżowego ruchu filatelistycznego:

- informuje o dotychczasowych pracach, które skupiały się wokół:
 - 1) przygotowania dokumentacji Komisji Młodzieżowej ZG PZF (zatwierdzone na posiedzeniu ZG PZF w Gdańsku w 1982 roku);
 - 2) analizy kompleksu spraw związanych z organizacją Krajowej Młodzieżowej Wystawy Filatelistycznej (Bydgoszcz, 1983 r.) i sympozjum filatelistycznego;
 - 3) określenia programu i warunków realizacji kolejnych Maratonów Filatelistycznych;
 - 4) analizy zawartości treściowej biuletynu „Młody Filatelista”.

Zespół d/s organizacji ruchu filatelistycznego wśród dorosłych:

- zwraca uwagę na zajęcie się sprawą jakości a nie tylko liczebności Związku;
- wskazuje na konieczność zmodyfikowania stylu pracy w organach podstawowych Związku — Kołach. Pracę tę powinien wykonać aktyw, który będzie obsługiwać zebrania sprawozdawczo-wyborcze w 1985 r. Dyskusja powinna być prowadzona nad tym, co — jako Koło, Oddział, Okręg — zrobiliśmy. Co wnieśliśmy nowego;
- zwraca się o przyspieszenie opracowania i wydania „Poradnika przewodniczącego koła”.

Zespół d/s rozwoju piśmiennictwa filatelistycznego i bibliotek PZF:

- sygnalizuje o niewywiązywaniu się autorów ze swych zobowiązań;
- zwraca uwagę na brak informacji o działalności Związku; każda wystawa, zdaniem zespołu, powinna być bardziej udokumentowana w katalogu wystawy;
- zgłasza opracowanie też programu działania PZF w dziedzinie bibliotek filatelistycznych;
- proponuje, by część środków finansowych Związku przeznaczyć na wykonanie reprintu ze starego wydawnictwa, nawet kosztem jednej z wystaw.

Zespół d/s handlu i zaopatrzenia członków w niezbędne pomoce filatelistyczne:

- dotychczas dwukrotnie składał informację na piśmie. Członkowie zespołu sami nie są w stanie nic zrobić. Jest to przecież praca społeczna;
- odstępuje od wniosku zorganizowania spółdzielni;
- przygotowuje propozycje i przedłoży do decyzji Prezydium ZG PZF.

Zespół d/s badań, ekspertyz i zwalczania fałszerstw:

— widzi i potwierdza potrzebę szkolenia ekspertów.

Pełne sprawozdania z posiedzeń zespołów problemowych ZG PZF sekretarze zespołów prześlą członkom Prezydium ZG PZF współpracującym z danym zespołem problemowym. Będą one materiałem do opracowania wniosków na kolejne posiedzenia Prezydium ZG PZF.

Prezes H. Białek w imieniu Prezydium ZG PZF wyraził uznanie wszystkim osobom biorącym czynny udział w pracach zespołów problemowych stwierdzając, że po raz pierwszy Plenum ZG PZF otrzymało tak dobrze uporządkowaną i przeanalizowaną opinię.

Sprawy finansowe (sprawozdania za rok 1983 oraz preliminarze na rok 1984) zreferował skarbnik ZG PZF kol. Ryszard Szymański.

Przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej PZF kol. Zbigniew Zieliński omówił wyniki badania bilansu oraz sprawozdania zbiorczego z wykonania preliminarza wpływów i wydatków PZF za 1983 rok. Plenum ZG PZF podjęło w tym zakresie stosowne uchwały (publikujemy na str. 34).

Jak podkreśliłem na wstępie, wiodącym tematem obrad IX Plenum ZG PZF było omówienie i zajęcie stanowiska w sprawie „Zasad organizacyjnych wystawiennictwa w PZF”. Projekt tego dokumentu zreferował kol. Lucjan Adamczyk — przewodniczący Komisji Wystaw ZG PZF. Nadmieniał, że zgłoszone do projektu uwagi zostały uznane za słuszne i w 90% uwzględnione w treści projektu. Całość materiału składać się będzie z trzech części, a mianowicie:

- I. Zasady organizacyjne.
- II. Dokumenty uzupełniające.
- III. Załączniki.

Część II i III w pełni mogą być opracowane po przyjęciu przez Zarząd Główny PZF części I.

Plenum jednomyślnie podjętą uchwałą zatwierdziło dokument pt. „Zasady organizacyjne wystawiennictwa filatelistycznego w Polskim Związku Filatelistów” (tekst uchwały publikujemy na str. 34 BI).

Plenum ZG PZF wyraziło uznanie całemu zespołowi, a szczególnie kol. L. Adamczykowi i Komisji Wystaw ZG PZF i wszystkim, którzy przyczynili się do opracowania tego dokumentu — zasadniczego dokumentu kompleksowo regulującego całość spraw związanych z wystawiennictwem w PZF.

Plenum ZG PZF podjęło m.in. uchwały:

- o ustanowieniu w PZF funkcji głównego komisarza międzynarodowych wystaw filatelistycznych;
- o powołaniu przewodniczącego Komisji Organizacyjno-Propagandowej ZG PZF;
- o przekazaniu do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie medali pamiątkowych;
- o podjęciu budowy „Domu Filatelisty” w Rzeszowie.

Pełne teksty uchwał publikujemy na stronach 34—35.

O przebiegu prac związanych z organizacją Międzynarodowej Wystawy Filatelistycznej Krajów Socjalistycznych „Socphilex 84 — Wrocław” poinformował kol. Światłoch.

Zamykając obrady prezes H. Białek serdecznie podziękował wszystkim uczestnikom posiedzenia za bardzo aktywny udział w dyskusji, pryncypialność i podjęcie ważnych uchwał i decyzji.

(AK)

UCHWAŁY IX PLENUM ZG PZF

Uchwała Nr 52/XIII/84/Pl z dnia 18 marca 1984 r. zatwierdzająca wszystkie decyzje i postanowienia Prezydium ZG PZF podjęte między posiedzeniami ZG PZF, tj. w okresie od dnia 28 listopada 1983 r. do dnia 17 marca 1984 r. z wyjątkiem tych, które są objęte porządkiem dziennym IX plenarnego posiedzenia ZG PZF.

Uchwała Nr 53/XIII/84/Pl z dnia 18 marca 1984 r. zatwierdzająca:

- a) sprawozdanie finansowe Zarządu Głównego PZF za 1983 r.
- b) sprawozdanie finansowe Polskiego Związku Filatelistów za rok 1983.

Uchwała Nr 54/XIII/84/Pl z dnia 18 marca 1984 r.:

- a) zatwierdzająca preliminarz Zarządu Głównego PZF na rok 1984,
- b) upoważniająca Prezydium ZG PZF do dokonania analizy i zatwierdzenia preliminarza zbiorczego PZF na 1984 rok — na roboczym posiedzeniu.

Uchwała Nr 55/XIII/84/Pl z dniami 18 marca 1984 r. o zatwierdzeniu zasad organizacyjnych wystawiennictwa filatelistycznego w Polskim Związku Filatelistów.

W oparciu o przedłożony przez zespół powołany uchwałą nr 47/XIII/83/Pl z dnia 27 listopada 1983 r. materiał oraz szeroką dyskusję przeprowadzoną na posiedzeniu Zarządu Głównego PZF w dniu 18 marca 1984 r., Zarząd Główny PZF:

§ 1

Zatwierdza „Zasady organizacyjne wystawiennictwa filatelistycznego w Polskim Związku Filatelistów”.

§ 2

1. Upoważnia zespół wymieniony w treści § 2 uchwały Nr 47/XIII/83/Pl z dnia 27 listopada 1983 r. do przygotowania materiału do druku, łącznie z dokumentami uzupełniającymi i załącznikami.
2. Zdając sprawę z nakładu pracy, nie określa dokładnego terminu wydania tego dokumentu ufając, że zespół dołoży starań by praca została ukończona możliwie w najkrótszym terminie, zabezpieczającym pełną realizację postanowienia, o którym mowa w § 3.

§ 3

1. Zasady organizacyjne wystawiennictwa filatelistycznego w Polskim Związku Filatelistów wraz z dokumentami uzupełniającymi i załącznikami otrzymują obowiązującą moc od dnia 1.01.1985 r.
2. Z dniem 31 grudnia 1984 r. tracą moc postanowienia uchwały Plenum ZG PZF Nr 38/Pl z dnia 16 września 1979 roku oraz przyjęte na mocy tej uchwały zasady wystawiennictwa w PZF.

Uchwała Nr 56/XIII/84/Pl z dnia 18 marca 1984 r. o ustanowieniu w Polskim Związku Filatelistów funkcji głównego komisarza międzynarodowych wystaw filatelistycznych.

§ 1

W wykonaniu wniosku zawartego w treści pkt. 4.C.1. „Stanowiska Konferencji Sprawozdawczej Delegatów XIII Kadencji PZF”, w oparciu o dyskusję przeprowadzoną na posiedzeniu Zarządu Głównego PZF dnia 18 marca 1984 r., Zarząd Główny PZF z dniem 18 marca 1984 r. ustanawia w Polskim Związku Filatelistów społeczną funkcję głównego komisarza międzynarodowych wystaw filatelistycznych.

§ 2

Spoleczną funkcję głównego komisarza międzynarodowych wystaw filatelistycznych w okresie kadencji każdorazowo pełni przewodniczący Komisji Wystaw Zarządu Głównego PZF.

§ 3

Do czynności głównego komisarza międzynarodowych wystaw filatelistycznych, jako koordynatora w tym przedmiocie, w szczególności należy:

1. Przedkładanie Prezydium ZG PZF propozycji odnośnie kandydatur na komisarzy krajowych z ramienia PZF na poszczególne wystawy, w których uczestniczy PZF.
2. Opiniowanie i przedkładanie Prezydium ZG PZF propozycji w zakresie typowania eksponatów na poszczególne wystawy, w których uczestnictwo w imieniu ZG PZF zgłosiło Prezydium ZG PZF.
3. Współdziałanie z:
 - Komisją Współpracy z Zagranicą ZG PZF,
 - innymi komisjami problemowymi ZG PZF, głównie w typowaniu eksponatów na wystawy zagraniczne.
4. Realizacja zagadnień wymienionych w ust. 1—3 przy pełnym zachowaniu i przestrzeganiu wymogów wynikających z treści „Regulaminu komisji problemowych Zarządu Głównego PZF”, zatwierdzonego uchwałą Plenum ZG PZF Nr 5/XIII/82/Pl z dnia 19 czerwca 1982 r.

Uchwała Nr 57/XIII/84/Pl z dnia 18 marca 1984 r. o powołaniu na pełnienie społecznej funkcji przewodniczącego Komisji Organizacyjno-Propagandowej ZG PZF.

Zarząd Główny PZF z dniem 18 marca 1984 roku pełnienie społecznej funkcji przewodniczącego Komisji Organizacyjno-Propagandowej ZG PZF powierza koledze Jerzemu Wójcikowi.

Uchwała Nr 58/XIII/84/Pl z dnia 18 marca 1984 r. o przekazaniu do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie medali pamiątkowych.

Zarząd Główny PZF przekazuje do Zamku Królewskiego w Warszawie — Pomnika Historii i Kultury Narodowej zestaw medali (w ilości 32 sztuk) z imprez filatelistycznych, z prośbą o włączenie ich do zbiorów Zamku.

Zarząd Główny PZF wyraża nadzieję, że medale będą wykorzystywane na organizowanych lokalnych ekspozycjach, a tym samym przysłużą się propagandzie kunsztu polskiego medalierstwa, jak też propagandzie polskiej filatelistyki.

Uchwała Nr 59/XIII/84/Pl z dnia 18 marca 1984 r. o nadaniu srebrnej odznaki honorowej PZF Kołu Nr 6 w Bielsku-Białej.

Zgodnie z wnioskiem Prezydium ZG PZF, oceniając bardzo wysoko osiągnięcia Koła w propagowaniu polskiej filatelistyki, Plenum Zarządu Głównego PZF, na podstawie § 4 pkt 6 oraz § 3 pkt 1.2.c. „Systemu wyróżnień honorowych w PZF”, nadaje srebrną odznakę honorową PZF Kołu Nr 6 w Bielsku-Białej (Okręg Bielsko-Biała).

Uchwała Nr 60/XIII/84/Pl z dnia 18 marca 1984 r. o postanowieniu podjęcia budowy Domu Filatelisty w Rzeszowie.

§ 1

Zarząd Główny PZF postanawia podjąć budowę Domu Filatelisty w Rzeszowie.

§ 2

Do podjęcia czynności związanych z realizacją budowy Domu Filatelisty Zarząd Główny PZF upoważnia Zarząd Okręgu PZF w Rzeszowie.

(AK)

DECYZJE IX PLENUM ZG PZF

1. Plenum jednomyślnie — bez wnoszenia uwag — przyjęło i zatwierdziło treść protokołu Nr 4/8/XIII/83/P1 z plenarnego posiedzenia ZG PZF odbytego dnia 27 listopada 1983 r. w Warszawie.
2. Plenum postanowiło zwrócić się do wszystkich ogniw Związku, członków by aktywnie włączyli się do kampanii wyborczej do rad narodowych. Stanowisko ZG PZF w tej sprawie przygotował rzecznik prasowy Związku Jerzy B. Klima (zostało przekazane do PAP).
3. Na wniosek prezesa Zarządu Okręgu PZF w Opolu, w wyniku dyskusji Plenum ZG nadało wystawie „Opole 84” (historia poczty i całostki — 29.09—07.10.1984 r.) stopień II.

(AK)

Z PRAC PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZF

POSIEDZENIE PREZYDIUM ZG PZF

odbyte w dniach 18—19.02.1984 r.

Posiedzenie zorganizowano na terenie działania Zarządu Okręgu PZF w Bielsku-Białej. Prezydium z satysfakcją stwierdziło, iż działacze Okręgu, aktywnie działają prężnie i w pełni realizują stojące przed nimi zadania spełniając oczekiwania Związku. Okręg działa zaledwie 5 lat, a legitymuje się już sporym dorobkiem.

Posiedzenie plenarne Prezydium ZG PZF w Bielsku-Białej jest wyrazem uznania dla Zarządu Okręgu i wszystkich jego działaczy.

W imieniu Zarządu Okręgu PZF w Bielsku-Białej zebranych powitał prezes Zarządu Okręgu Władysław Hornik.

Posiedzenie otworzył i obradom przewodniczył prezes ZG PZF Henryk Białek. Składając informację uzupełniającą o pracach Prezydium ZG PZF prezes H. Białek podkreślił fakt opracowania i przekazania przedstawicielom naczelných władz państwowych i społecznych materiałów dokumentujących organizowane przez PZF imprezy filatelistyczne w ramach obchodów 40-lecia ludowego Wojska Polskiego.

Dyskutowano sprawę zapewnienia operatywnego obiegu informacji wewnątrz Związku stwierdzając w konkluzji, że informacje należy zbierać dwoma kanałami: przez udział aktywu okręgów w zebraniach kół oraz metodą tradycyjną.

Wstępnie omówiono sprawę rozwoju liczebnego Związku, postanawiając analizę tego zagadnienia ująć w tematyce obrad VII Narady prezesów Zarządów Okręgów PZF (Katowice, 26.05.1984 r.).

Zasadniczym tematem 19 plenarnego posiedzenia Prezydium ZG PZF były jednak sprawy finansowe i wystawiennictwo.

Bilans oraz realizację preliminarza wpływów i wydatków ZG PZF za rok 1983 omówił skarbnik ZG Ryszard Szymański. Po zapoznaniu się z treścią protokołów Głównej Komisji Rewizyjnej PZF, sporządzonych na okoliczność przeprowadzonych badań ewidencji księgowej, dokumentacji źródłowej, prawidłowości bilansu i sprawozdania finansowego, postanowiono bilans i sprawozdanie finansowe ZG PZF przedłożyć Zarządowi Głównemu PZF do zatwierdzenia.

W imieniu zespołu (por. uchwała Nr 47/XIII/83/P1 z dnia 27.11.1983 r.) projekt „Zasad organizacyjnych wystawiennictwa filatelistycznego w PZF”, z uwzględnieniem uwag i propozycji nadesłanych przez Zarządy Okręgów PZF, jak też indywidualnych członków, omówił Lucjan Adamczyk — przewodniczący Komisji Wystaw ZG PZF. W wyniku wszechstronnej dyskusji projekt zaakceptowano, postanawiając przedłożyć ten dokument do decyzji Zarządu Głównego PZF (18.03.1984 r.).

Kolejnym tematem obrad było omówienie programu obchodów przypadającego w br. 30-lecia „Filatelisty”. Referował Jerzy Parfiniewicz, który z ramienia ZG PZF wchodzi do składu Komitetu Organizacyjnego obchodów. W maju br. zostanie zorganizowane sympozjum, na którym zostaną omówione:

- Ideowo-wychowawcze funkcje znaków pocztowych w świetle 30-letnich doświadczeń „Filatelisty”,
- Zadania „Filatelisty” w podnoszeniu wiedzy i umiejętności filatelistyki.

Prezes ZG H. Białek złożył na ręce prezesa Zarządu Okręgu PZF w Bielsku-Białej, Wł. Hornika podziękowanie dla aktywu Okręgu za zapewnienie bardzo dobrych warunków do przeprowadzenia obrad.

(AK)

UCHWAŁY I WAŻNIEJSZE DECYZJE PREZYDIUM ZG PZF

Uchwała Nr 46/XIII/84/Pr z dnia 18.02.1984 r. zatwierdzająca wszystkie decyzje i postanowienia powzięte w okresie od dnia 7 grudnia 1983 r. do dnia 15 lutego 1984 r.

Uchwała niniejsza obejmuje między innymi:

1. Akceptację opracowania Głównej Komisji Rewizyjnej PZF nt. prowadzenia jednolitego dokumentowania i ewidencjonowania swej działalności przez koła PZF (opublikowano w BI Nr 4/28 s. 32—35).
2. Ufundowanie dla Koła PZF Nr 19 w Warszawie nagrody rzeczowej (metaloplastyka), w uznaniu wieloletniej aktywnej działalności.
3. Przyjęcie do wiadomości treści protokołu z posiedzenia (28.11.1983 r.) jury konkursu na najładniejszy znaczek polski 1982 roku (wyniki opublikowano w BI Nr 4/28 s. 43—44).
4. Upoważnienie:
 - a) Komisji Młodzieżowej ZG PZF do zorganizowania narady (12.02.1984 r.) przewodniczących okręgowych komisji młodzieżowych,
 - b) Komisji Wystaw ZG PZF do zorganizowania (3—4.03.1984 r.) narady przewodniczących okręgowych komisji wystaw, przewodniczących komitetów organizacyjnych wystaw z planu centralnego za rok 1983 oraz przewidzianych przewodniczących wystaw z planu centralnego na rok 1984. Tematyka narady:
 - analiza wystaw za 1983 rok,
 - zasady wystawiennictwa w PZF,
 - przygotowanie wystaw z planu centralnego na 1984 rok.
 - c) Komisji Filatelistyki Tematycznej ZG PZF do zorganizowania spotkania (7.04.1984 r.) z przedstawicielami komisji filatelistyki tematycznej Okręgów PZF.
5. Wypłacenie honorariów tytułem opracowania materiałów i wydania „Poradnika opiekuna młodzieżowego koła filatelistycznego”.
6. Zamówienia 130 tys. formularzy deklaracji członkowskich.
7. Wstępną akceptację propozycji imprez związanych z obchodami 30-lecia dwutygodnika „Filatelista”.
8. Zatwierdzenie tekstu sprawozdań złożonych w Ministerstwie Łączności:
 - z realizacji współpracy z zagranicą w roku 1983,
 - z rozdziału walorów filatelistycznych, przydzielonych decyzją Ministra Łączności dla młodzieżowych kół filatelistycznych.
9. Rozliczenie i zatwierdzenie wyników inwentaryzacji składników majątkowych stanowiących własność ZG PZF.
10. Decyzje o udzieleniu etatowym pracownikom Związku pożyczek z zakładowego funduszu mieszkaniowego.
11. Zlecenie Zarządowi Okręgu PZF w Białymstoku organizację finału Maratonu Młodzieżowego w 1984 roku.
12. Przyznanie Zarządowi Okręgu PZF w Kaliszu dotacji w kwocie 400,0 tys. zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wykonania 100 sztuk gablot wystawowych (typ rzeszowski).

13. Wyrażenie zgody by Zarząd Okręgu PZF w Zielonej Górze pokrył wydatki związane z remontem i zakupem wyposażenia do nowo otrzymanego lokalu ze środków przekazanych temu Zarządowi w 1982 roku (do wysokości 500,0 tys. zł).
14. Delegowanie kol. J. Zaborowskiego na konferencję (Praga, 27—29.01.1984 r.) dotyczącej omówienia stanowiska krajów socjalistycznych na zbliżający się 53 Kongres FIP, wielostronnej i dwustronnej współpracy oraz regulaminu wystaw „Socphilex”.
15. Ponownego wystąpienia do Ministerstwa Handlu Zagranicznego (Departament Polityki Towarowej II) w kwestii spełnienia wymogu wynikającego z treści § 7 „Regulaminu wymiany z zagranicą walorów filatelistycznych dla celów kolekcjonerskich”.
16. Przyjęcie do wiadomości treści „Decyzji jury konkursu na wspomnienia z odbudowy poczty i telekomunikacji w Polsce Ludowej w latach 1944—1949” — z posiedzenia odbytego dnia 2.01.1984 r. (wyniki publikujemy na str. 36 BI).
17. Upoważnienie kol. Jana Malika (Okręg PZF w Krakowie) do zajęcia się realizacją propozycji dotyczących wykonania reprintu „Filatelisty Polskiego” — pierwszego rocznika (1894).
18. Akceptację odbycia posiedzenia zespołu redakcyjnego projektu regulaminu wystaw „Socphilex” — w Warszawie, w okresie 14—15.04.1984 r. Udział przedstawicieli związków filatelistów krajów socjalistycznych. Ze strony PZF — kol. kol. Lucjan Adamczyk i Jan Zaborowski.
19. Zatwierdzenie dla okręgów PZF rozdzielnika na:
 - dwanaście katalogów „Yvert” t. II, V, VII 1984 r.
 - wydawnictwo Związku koperty „300 rocznica Odsieczy Wiedeńskiej”.
20. Przyjęcie do akceptującej wiadomości warunków regulaminu „Maratonu Filatelistycznego”, opublikowanego na łamach czasopisma „Świat Młodych” i wyrażenie zgody na:
 - zaproszenie na finał „Maratonu” dwóch zwycięzców,
 - zadysponowanie kwoty 5,0 tys. zł na zakup upominków dla zwycięzców (w ramach preliminarza Komisji Młodzieżowej ZG PZF).
21. Wystąpienie do Ministerstwa Łączności z prośbą o rozważenie wniosku i możliwości specjalnej emisji dla uczczenia 30-lecia dwutygodnika „Filatelista”.
22. Upoważnienie kol. Władysława Michałowskiego (Okręg PZF w Szczecinie) do występowania w imieniu Prezydium ZG PZF w sprawach związanych z wyposażeniem biura ZG PZF (w tym także wyszukania i zaproponowania wykonawcy robót).
23. Upoważnienie kol. Jerzego Kozłowskiego — przewodniczącego Komisji Literatury i Bibliotek Filatelistycznych ZG PZF do załatwienia spraw związanych ze zwiększeniem nakładu biuletynu „Filatelista-Tematyk”, zwiększeniem częstotliwości wydawania i przejściu na typografię, przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniego materiału publikacyjnego.
24. Ustalenie iż:
 - I. Do dnia 30.06.1984 r. Komisja Literatury i Bibliotek Filatelistycznych ZG PZF w porozumieniu z kolegami redakcyjnymi poszczególnych mutacji „Filatelisty-Tematyka” uzgodni z Zarządami Okręgów PZF w Gdańsku, Katowicach, Poznaniu i Wrocławiu:
 - zakresy profilu tematycznego poszczególnych mutacji biuletynu,
 - zasady numeracji poszczególnych zeszytów biuletynu,
 - składy osobowe kolegów redakcyjnych,

- zasady i kierunki działania zmierzające do pełnego wykorzystania łamów biuletynu, podniesienia poziomu edytorskiego i terminowego wydawania; Z Komisją Filatelistyki Tematycznej ZG PZF ustali zakres i formy współdziałania z komisjami filatelistyki tematycznej Okręgów PZF w celu pozyskiwania autorów artykułów.
- II. Komisja Filatelistyki Tematycznej ZG PZF, jako komisja wiodąca i inspirowana w zakresie filatelistyki tematycznej w PZF, opracuje i przedłoży Prezydium ZG PZF do dnia 30.06.1984 r. wnioski i propozycje, których realizacja na wszystkich szczeblach organizacyjnych Związku spowoduje większe zaangażowanie i lepszą współpracę z klubami zainteresowań PZF na odcinku pozyskiwania materiału publikacyjnego do biuletynu „Filatelista-Tematyk”.
- III. Począwszy od roku 1984 wprowadzona zostaje zasada organizowania corocznych roboczych spotkań (narađ) Komisji Literatury i Bibliotek Filatelistycznych ZG PZF z przedstawicielami kolegów redakcyjnych poszczególnych mutacji biuletynu „Filatelista-Tematyk”, których celem będzie wymiana doświadczeń i rozwiązywanie bieżących problemów.
25. Wystąpienie do Młodzieżowej Agencji Wydawniczej o uzyskanie zgody na dodruk 1.000 egz. wkładki do „Filatelisty” (np. 1, 2, 3 i 4 br.) pt. „O dalszy rozwój filatelistyki tematycznej” (autor: Antoni Kurczyński).
26. Przyjęcie przedłożonego przez redakcję „Filatelisty” wstępnego programu jednodniowego sympozjum (13.05.1984 r.) popularno-naukowego nt. „Ideowo-wychowawcze funkcje znaków pocztowych w świetle trzydziestoletnich doświadczeń „Filatelisty”. W programie referaty i dyskusje.
27. W zakresie wystaw filatelistycznych:
- na wniosek komisarza krajowego Międzynarodowej Wystawy Filatelistycznej „Socphilex 83” — zwolnienie kol. Zbigniewa Kruszczyńskiego (Okręg PZF w Bydgoszczy) od opłaty z tytułu ubezpieczenia eksponatu,
 - wstępne zatwierdzenie założeń oraz akceptację preliminarza Międzynarodowej Wystawy Filatelistycznej „Socphilex 84 — Wrocław” z rekomendacją do decyzji Zarządu Głównego PZF (marzec 1984 r.),
 - upoważnienie komitetu organizacyjnego MWF „Socphilex 84 — Wrocław” do rozpoczęcia działalności organizacyjno-finansowej,
 - akceptację planu centralnego wystaw i imprez filatelistycznych na 1984 rok,
 - powołanie na komisarza krajowego:
 - a) wystawy „ZSRR-PRL 84” (Riazań, październik 1984 r.) — kol. Mariana Chabowskiego (Okręg PZF w Warszawie),
 - b) wystawy ogólnej pod patronatem FIP (Włochy, 25.10—3.11.1985 r.) — kol. Jerzego Parfiniewicza (Okręg PZF w Warszawie),
 - c) wystawy literatury i prasy filatelistycznej „Prenfil 84” (Argentyna) — kol. Jerzego Parfiniewicza (Okręg PZF w Warszawie),
 - d) wystawy „Ameripex 86” (Chicago, 22.05.—1.06.1986 r.) — kol. Antoniego Kurczyńskiego (Okręg PZF w Warszawie),
 - rozdział datowników na rok 1984,
 - wniesienie odpłatności za ekspozycję na wystawie „Espana 84” (330 dol. USA),
 - akceptację ekspozycji zbiorów na wystawę „Mediflex 84” (Węgry, Pecs, 8—16.05.1984 r.):
 - „Czerwony Krzyż” — Zdzisław Abramek (Okręg PZF w Bydgoszczy),
 - „Rośliny w służbie człowieka” — Emila Badura (Okręg PZF w Olsztynie),

- „Pod znakiem eskulapa” — Maria Groer (Okręg PZF w Warszawie),
 „Choroby tropikalne — Malaria” — Rudolf Koliba (Okręg PZF w Krakowie),
 — decyzję o przekazaniu zaliczkowo kwoty 1 mln zł dla Zarządu Okręgu we Wrocławiu z przeznaczeniem na pokrywanie bieżących wydatków związanych z organizacją MWF „Socphilex 84 — Wrocław”,
 — zatwierdzenie składu delegacji PZF na dwustronną wystawę „ZSRR-PRL” w Riazaniu w osobach: Lucjan Węgrzyn — przewodniczący i jednocześnie juror; Marian Chabowski — komisarz krajowy,
 — przyjęcie sprawozdań opisowych i finansowych oraz udzielenie absolutorium komitetom organizacyjnym:
- a) wystawy „Kultura i Sztuka — Białystok 83” (odbyła się w Białymstoku 5—10.11.83),
 - b) dwustronnej wystawy „Polska — Rumunia — Olsztyn 83” (odbyła się w Olsztynie 1—9.10.83),
 - c) KWF „Ochrona środowiska — flora i fauna — Rzeszów 83” (odbyła się w Rzeszowie 26.05—5.06.83),
 - d) KWF „Militaria 83” (odbyła się w Kielcach 8—16.10.83).
28. Przyjęcie do Koła PZF „Polonia” niżej wymienionych członków nadzwyczajnych:
— Januariusz Grabowski, Francja	— nr ewid. 259
— Dominique Jean Desmet, Francja	— nr ewid. 260
— Jules Ponthieu, Francja	— nr ewid. 261
— Józef Pietrzyk, Belgia	— nr ewid. 262
— Edward Hryczyński, Belgia	— nr ewid. 263
— p. Łuczak, Francja	— nr ewid. 264
— Henri Soetens, Francja	— nr ewid. 265
— Marianne Hetman, Francja	— nr ewid. 266

Uchwała Nr 47/XIII/84/Pr z dnia 19.02.1984 r. o nadaniu instytucjom i zakładom pracy srebrnych odznak honorowych PZF.

W uznaniu zasług wniesionych dla dobra i rozwoju polskiej filatelistyki, w oparciu o przedłożone wnioski Zarządu Okręgu PZF w Łodzi, Prezydium ZG PZF zgodnie z § 4 pkt. 7 i § 3 pkt. 1.3.a. „Systemu wyróżnień honorowych w PZF” nadaje srebrną odznakę honorową PZF:

1. Prasowym Zakładem Graficznym RSW „Prasa-Książka-Ruch” w Łodzi.
2. Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi.
3. Klubowi Osiedlowemu „Dąbrowa” przy Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle Młodych” w Łodzi.

WAŻNIEJSZE DECYZJE PREZYDIUM ZG PZF

podjęte dnia 18.02.1984 r.

1. Prezydium ZG PZF jednomyślnie przyjęło i zatwierdziło bez uwag treść protokołu Nr 8/18/XIII/83/Pr z plenarnego posiedzenia Prezydium ZG PZF odbytego dnia 27.11.1983 r.
2. Podjęto decyzję zobowiązującą zarządy okręgów PZF do opracowania i nadsłania do ZG PZF w terminie do 30.11.1984 r. materiałów z imprez filatelistycznych zorganizowanych w ramach obchodów 40-lecia Polski Ludowej.
3. Ustalono skład delegacji PZF na wystawę „Halle 84” (NRD, 6—15.07.84 r.) w osobach: Henryk Białek — przewodniczący i Karol Strug. Kolega Ludwik Malendowicz z uwagi na pracę zawodową zrezygnował z uczestnictwa w delegacji.

4. Zatwierdzono składy jury:
 - konkursu z nagrodami na najlepszą publikację w czasopismach filatelistycznych w 1983 roku, w osobach: Danuta Głowacka, Janusz Księski, Jan Malik (sekretarz), Karol Strug i Stanisław Żółkiewski (przewodniczący),
 - konkursu z nagrodami na najlepszą publikację popularyzującą tematykę filatelistyczną w prasie, radio i telewizji w 1983 roku, w osobach: Zbigniew Cieślikowski, Władysław Farbotko (sekretarz), Tadeusz Hampel, Jerzy B. Klima, Stanisław Krzywicki, Lucjan Piekarz (przewodniczący) oraz przedstawiciel Stowarzyszenia Dziennikarzy PRL.
5. Na wniosek Zarządu Okręgu PZF w Krakowie zatwierdzono na komisarzy krajowych (ze strony PZF) wystaw zagranicznych:
 - „Norymberga — Kraków 84”: Stefana Karasia i Aleksandra Ostrowskiego,
 - „Wystawy filatelistycznej pięciu miast” — Teodora Brodę.
6. Zaakceptowano (w uzgodnieniu z GKS) skład jury międzynarodowej wystawy filatelistycznej „Socphillex 84 — Wrocław”, w osobach: Tadeusz Hampel (Okręg PZF w Łodzi), Władysław Michałowski (Okręg PZF w Szczecinie), Jan Ryblewski (Okręg PZF w Krakowie), Marian Szwemin (Okręg PZF w Katowicach), Mieczysław Syta (Okręg PZF w Rzeszowie) oraz sześciu sędziów z zagranicy. Aspiranci: Ignacy Lęgosz i Zbigniew Pakulski (Okręg PZF we Wrocławiu), Alojzy Sobczyński (Okręg PZF w Bydgoszczy), i Lucjan Węgrzyn (Okręg PZF w Gdańsku).
7. Na wniosek kol. L. Piekarza — sekretarza jury „Medalu PZF za zasługi dla Rozwoju Publikacji Filatelistycznych” — powołano skład jury dla rozpatrzenia wniosków o nadanie tego Medalu za lata 1983 i 1984, w osobach: Zbigniew Cieślikowski (Okręg PZF w Warszawie), Zygmunt Kałamaga (Okręg PZF we Wrocławiu), Jerzy B. Klima (Okręg PZF w Warszawie), Lucjan Piekarz — sekretarz (Okręg PZF w Krakowie), Jan Ryblewski — przewodniczący (Okręg PZF w Krakowie) i Karol Strug (Okręg PZF w Kielcach).
8. Ustalono skład delegacji PZF na 53 Kongres FIP, w osobach: Henryk Białek — przewodniczący i Jerzy Parfiniewicz — członek (komisarz krajowy wystawy „Espana 84”).
9. Przyjęto do akceptującej wiadomości ustalenia posiedzenia Komisji Młodzieżowej ZG PZF (11—12.02.84 r.), a między innymi:
 - wstępny program i ogólne założenia finału „Maratonu” organizowanego w 1984 r. (Okręg PZF w Białymstoku),
 - przesunięciu tematu „Muzyka polska” na „Maraton” w roku szkolnym 1986/87,
 - tematy „Maratonu” na rok szkolny:
 - 1984/85 — „Nigdy więcej wojny” (Okręg PZF w Gdańsku),
 - 1985/86 — „Pokój dzieciom” (ewent. Okręg PZF w Łodzi),
 - 1986/87 — „Muzyka polska” (Okręg PZF w Bydgoszczy),
 - 1987/88 — „Polacy w olimpiadach” (organizator do ustalenia),
 - pozytywne wypowiedzenie się za organizacją międzynarodowego konkursu dla młodzieży w roku 1986 w Polsce nt. „Pokój dzieciom” (ewent. Okręg PZF w Koszalinie).
10. Wprowadzono do „Planu centralnego wystaw PZF na rok 1984” następujące wystawy konkursowe:
 - „Zawiercie 84” — Budownictwo i technika, stop. II, 19—27.05.1984 r. Organizator: Zarząd Okręgu PZF w Katowicach, ul. Uniwersytecka 25,
 - „II Wystawa Spółdzielczości Mieszkaniowej”, stop. II, październik 1984 r. Organizator: Zarząd Okręgu PZF w Łodzi, ul. Wólczańska nr 121/123,

- „Grafiflex 84”, stop. II 27.05—3.06.1984 r. Organizator: Zarząd Okręgu PZF w Bielsku-Białej, ul. Lenina nr 7,
- „45-lecie wojny obronnej”, stop. II, listopad 1984 r. Organizator: Zarząd Okręgu PZF w Łodzi, ul. Wólczańska 121/123.

WAŻNIEJSZE DECYZJE PREZYDIUM ZG PZF podjęte dnia 19.02.1984 r.

1. Wydłużono do lat 10 okres (1974—1983) dla materiału pocztowego do opracowania eksponatów na wystawę „Bydgoszcz 84”.

(AK)

POSIEDZENIE PREZYDIUM ZG PZF odbyte dnia 17.03.1984 r.

Posiedzenie Prezydium ZG PZF zorganizowano w Warszawie w siedzibie Zarządu Głównego PZF. Posiedzenie otworzył i obradom przewodniczył prezes ZG PZF Henryk Białek.

Prezes H. Białek poinformował o uczestnictwie w spotkaniu PRON (14.03.1984 r.) z udziałem generalnego sekretarza PRON prof. Orzechowskiego. Celem spotkania było zapoznanie się z założeniami programu wyborczego i sprawy wysuwania kandydatów do rad narodowych. Jak podkreślił H. Białek, prof. Orzechowski charakteryzując znaczenie stowarzyszeń stwierdził m.in., że ostatnio na posiedzeniu Biura Politycznego KC PZPR, jako przykład dobrego działania wymieniono Polski Związek Filatelistów.

Członkowie Prezydium podzielili się wstępnymi informacjami o akcji sprawozdawczej w kołach PZF. Stwierdzono, że na zebraniach porusza się sprawy braku materiałów i przyborów filatelistycznych, niedbałych otempłowań, niesystematycznego ukazywania się „Filatelisty”, jak również podsumowuje się wykonaną przez aktyw pracę i określa zamierzenia na przyszłość. W niektórych kołach z terenu działania Zarządu Okręgu PZF w Kielcach zostały powołane komisje ds. wystawienia i inne. Stąd wniosek, że członkowie doceniają pracę zarządu koła, ale jednocześnie uznają, że sam zarząd nie jest w stanie zrealizować wszystkich przedsięwzięć bez współdziałania z szerszym aktywem. Fakty te cieszą i świadczą o zwiększaniu się grona aktywistów, chętnych do społecznego działania na rzecz propagowania i rozwijania zainteresowań filatelistycznych.

W kołach na terenie Okręgu Bydgoskiego nawiązywano do deklaracji dyrektora PF Roberta Dębskiego (wyrażonej na konferencji sprawozdawczej Delegatów XIII Kadencji PZF w Toruniu, 10.09.83), że będą karty wystawowe, a praktycznie nadal kart takich jest brak.

Zbiorcze sprawozdanie finansowe (za Związek) za 1983 roku omówił skarbnik ZG PZF kol. Ryszard Szymański. Po wysłuchaniu opinii przewodniczącego Głównej Komisji Rewizyjnej PZF Zbigniewa Zielińskiego, postanowiono sprawozdanie rekomendować do zatwierdzenia przez Zarząd Główny PZF (18.03.1984 r.).

(AK)

UCHWAŁY I WAŻNIEJSZE DECYZJE PREZYDIUM ZG PZF

Uchwała Nr 48/XIII/84/Pr z dnia 17 marca 1984 r. zatwierdzająca wszystkie decyzje i postanowienia powzięte w okresie od dnia 22 lutego do dnia 14 marca 1984 r.

Uchwała niniejsza m.in. obejmuje:

1. Postanowienie zawarcia umowy z Ob. Edwardem Gorolem — artystą rzeźbiarzem na wykonanie projektu medalu MWF „Socphilex 84 — Wrocław”.
2. Przyjęcie do akceptującej wiadomości treści pisma wystosowanego w imieniu ZG PZF przez kol. Z. Wiatrowskiego do Ministerstwa Oświaty i Wychowania (Departament Wychowania i Kultury Fizycznej), a dotyczącego zgłoszenia imprez filatelistycznych dla młodzieży szkolnej, organizowanych przez PZF w roku szkolnym 1984—85.
3. Zatwierdzenie ze strony PZF kandydatury kol. J. Zaborowskiego (Okręg PZF w Warszawie) do składu jury wystawy „Medfilex 84” (Węgry, Pecs, 7—11.05.94 r.).
4. Akceptacja składu delegacji PZF w osobach: Wł. Farbotko (Okręg PZF w Łodzi), A. Kopczyński — sekretarz ZG PZF (przewodniczący delegacji) i J. Zaborowski (Okręg PZF w Warszawie), udającej się na Węgry na zaproszenie Związku Filatelistów Węgierskich.
5. Poparcie wniosku Zarządu Okręgu PZF w Krakowie w sprawie wyjazdu przedstawicieli tego Okręgu do Norymbergii w okresie trwania dwustronnej wystawy filatelistycznej „Norymberga — Kraków 84” (RFN, Norymberga, 23—27.06.84 r.).
6. Ufundowanie nagród w postaci walorów filatelistycznych o łącznej wartości 15 tys. zł na 24 konkurs-plebiscyt na najładniejszy znaczek polski 1983 roku.
7. Na wniosek organizatorów wystawy „Philakorea 84”, aprobowany decyzją dyrektoriatu FIP, wyrażenie zgody na uczestnictwo kol. J. Witkowskiego (Okręg PZF w Poznaniu) w pracach jury tej wystawy.
8. Wystąpienie do Związku Filatelistów NRD w sprawie uzyskania pomocy przy organizacji przez Ośrodek Kultury i Informacji PRL w Berlinie pokazu filatelistycznego „Znaczek polski w czterdziestoleciu”.
9. Ufundowanie nagrody rzeczowej (walory filatelistyczne wartości 1 tys. zł) na wystawę „Franco — Pol” (Wazires, 18—21.05.84 r.) organizowaną przez Francusko-Polskie Towarzystwo Filatelistyczne.
10. W zakresie wystaw filatelistycznych:
 - akceptację ekspozycji zbioru kol. Rudolfa Koliby pt. „Walka narodu polskiego o wolność i socjalizm” na wystawie „Martin 84” (CSRS, czerwiec 1984 r.),
 - akceptacja zaproponowanego przez Zarząd Okręgu PZF we Wrocławiu składu osobowego Komitetu Organizacyjnego MWF „Socphilex 84 — Wrocław” (54 osoby),
 - na wniosek Zarządu Okręgu PZF we Wrocławiu, zatwierdzenie mgr Józefa Cwiko na stanowisko dyrektora MWF „Socphilex 84 — Wrocław”,
 - zatwierdzenie regulaminu MWF „Socphilex 84 — Wrocław”,
 - przyjęcie do wiadomości zatwierdzonych przez Zarząd Okręgu PZF w Opolu dokumentów normatywnych dotyczących strony organizacyjnej wystawy „Opole 84” (Opole, 29.09—7.10.84 r.),
 - przyznanie Zarządowi Okręgu PZF w Opolu dotacji w kwocie 250 tys. zł na częściowe pokrycie kosztów związanych z organizacją wystawy „Opole 84”.
11. Przyjęcie do Koła PZF „Polonia” niżej wymienionych członków nadzwyczajnych:

— Maxime Pourchaux, Francja	— nr ewid. 267
— Antoine Skrzypczak, Francja	— nr ewid. 268

12. Skreślenie z listy członków Koła PZF „Polonia”:

— Lars Magnus Sjöholm, Szwecja	— nr ewid. 108
— James Fairlie Campbell, Anglia	— nr ewid. 118
— Leonard Odrowski, USA	— nr ewid. 121
— Thomas J. Gabby, USA	— nr ewid. 134
— Chester Schafer, USA	— nr ewid. 135
— Polish Cadets Stamp Club, USA	— nr ewid. 139
— Thaddeus S. Dulski, USA	— nr ewid. 141
— Krzysztof J. Wloch, USA	— nr ewid. 142
— Henri Webers, Belgia	— nr ewid. 155
— Tadeusz Wilczek, Belgia	— nr ewid. 158
— Joachim Bielski, RFN	— nr ewid. 161
— Stanley Mazur, Anglia	— nr ewid. 189
— M. A. Bojanowicz, Anglia	— nr ewid. 196
— Walter Kobylański, Paragwaj	— nr ewid. 206
— Reiner Wyszomirski, RFN	— nr ewid. 207
— Rene Szturemski, Francja	— nr ewid. 211
— Robert Bannan, USA	— nr ewid. 217
— Nino Barberis, Włochy	— nr ewid. 238

Uchwała Nr 49/XIII/84/Pr z dnia 17 marca 1984 r. o nadaniu srebrnej odznaki honorowej PZF Bielskim Zakładom Graficznym.

W uznaniu zasług wniesionych dla dobra i rozwoju polskiej filatelistyki, w oparciu o przedłożony wniosek Zarządu Okręgu PZF w Bielsku-Białej oraz na podstawie opinii Komisji Odznaczeń i Wyróżnień ZG PZF, Prezydium ZG PZF zgodnie z § 4 pkt 7 i § 3 pkt 1.3.a. „Systemu wyróżnień honorowych w PZF” nadaje srebrną odznakę honorową PZF:

Bielskim Zakładom Graficznym w Bielsku-Białej,
ul. Grunwaldzka nr 6.

(AK)

**WAŻNIEJSZE DECYZJE PREZYDIUM ZG PZF
podjęte dnia 17.03.1984 roku.**

1. Zatwierdzono treść protokołu Nr 1/19/XIII/84/Pr z plenarnego posiedzenia Prezydium ZG PZF, odbytego w dniach 18—19.02.1984 r.
2. Postanowiono najpóźniej w czerwcu br. spotkać się z Komitetem Organizacyjnym MWF „Socphilex 84 — Wrocław” i dokładnie zapoznać się z aktualnym stanem prac przygotowawczych do wystawy. Ze strony Prezydium ZG PZF w spotkaniu wezmą udział kol. kol. Jerzy Parfiniewicz i Lucjan Węgrzyn.
3. Podjęto decyzję o zwołaniu:
 - posiedzenia Zarządu Głównego PZF w Rzeszowie w dniach 23—24.06.1984 r.,
 - posiedzeń Prezydium ZG PZF:
 - w Warszawie w dniu 28.04.1984 r.,
 - w Rzeszowie w dniu 23.06.1984 r.
 - VII Narady Prezesów Zarządów Okręgów PZF w Katowicach w dniu 26.05.1984 roku.

(AK)

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 11 marca 1984 r. po długiej i ciężkiej chorobie zmarł w Gdańsku przeżywszy 80 lat.

prof. dr hab. inż. KAZIMIERZ KOPECKI

— Członek Honorowy Polskiego Związku Filatelistów, wybitny znawca zagadnień energetyki, działacz gospodarczy i społeczny. Od szeregu lat związany z Pomorzem, po wyzwoleniu którego był jednym z organizatorów życia naukowego i kulturalnego na Wybrzeżu Gdańskim. Organizował Politechnikę Gdańską i był wieloletnim jej rektorem, doktor Honoris Causa Uniwersytetu w Manchester i Politechniki Gdańskiej, przewodniczący Komitetu Problemów Energetyki przy Prezydium PAN, członek Prezydium Komitetu Badań i Prognoz „POLSKA-2000”, członek wielu rad naukowych i stowarzyszeń naukowo-technicznych w kraju i za granicą. Zasłużony nauczyciel akademicki o wielkim dorobku naukowym, przez dwie kadencje poseł na Sejm.

Kolega Kazimierz Kopecki, mimo dużego zaangażowania i nawału pracy zawodowej, znajdował zawsze czas na pracę społeczną. Już w pierwszych latach po wyzwoleniu kraju działał m.in. w szeregach Gdańskiego Towarzystwa Filatelistycznego i był czynnym organizatorem, jednym z pierwszych założycieli Polskiego Związku Filatelistów na Wybrzeżu Gdańskim. Posiadał bardzo wszechstronną i bogatą wiedzę filatelistyczną, utrzymywał żywe kontakty z działaczami w kraju i za granicą, szczególnie zainteresowany techniką druku znaczków pocztowych i odmianami papieru. Przez kilka lat pracował w Zarządzie Oddziału Gdańskiego PZF, a ostatnio, będąc członkiem Koła Nr 121 na Pomorzu, jako członek Okręgowego Kolegium Sędziów, zajmował się szkoleniem sędziów i aspirantów.

Za pracę zawodową i społeczną był odznaczony Orderem Budowniczego Polski Ludowej, Orderami Sztandaru Pracy I i II klasy, Krzyżami Oficerskim i Kawalerskim, Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Honorową Odznaką PZF i Złotą Odznaką „Zasłużony dla Polskiej Filatelistyki” oraz innymi odznaczeniami. Posiadał nagrodę I stopnia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Koleżeński i bezpośredni, zawsze pogodny i życzliwy, szczerze udzielający pomocy — takim na zawsze pozostanie Kolega profesor Kazimierz Kopecki w naszej pamięci.

ZARZĄD GŁÓWNY POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW
ZARZĄD OKRĘGU GDAŃSKIEGO PZF
KOLEŻANKI I KOLEDZY

TADEUSZ SIKORA

ur. 29.05.1905 r. — zmarł 6.02.1984 r.

Niespodziewana śmierć wyrwała z naszych szeregów jednego z najstarszych i najbardziej zasłużonych działaczy filatelistycznych. Zmarły Tadeusz Sikora był związany z Krakowem od najwcześniejszych lat swego życia, tu ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim i podjął pracę w notariacie, tu pracował aż do przejścia na emeryturę.

Za swą działalność został wyróżniony Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem X-lecia PRL oraz Odznaką 1000-lecia Państwa Polskiego.

Poza wyróżniającą się działalnością zawodową Tadeusz Sikora był wybitnym działaczem na odcinku filatelistyki i numizmatyki. Do Polskiego Towarzystwa Filatelistycznego w Krakowie wstąpił w roku 1931 i przez ponad 50 lat (z przerwą okupacyjną) był jego aktywnym działaczem.

Po przerwie okupacyjnej w roku 1945 gdy reaktywowano działalność Polskiego Towarzystwa Filatelistycznego w Krakowie był członkiem Zarządu PZF. W roku 1946 został delegowany do Wrocławia aby tam zorganizować biuro notarialne. Nie poprzestał jednak tylko na tym, ale tam założył I Polską Organizację Filatelistyczną na ziemiach odzyskanych jako sekcję PTF w Krakowie i był jej prezesem do roku 1948. W tym to roku utworzył samodzielną organizację pod nazwą Towarzystwo Filatelistyczne we Wrocławiu i był jego prezesem do roku 1953. W roku 1953 Zarząd Główny Polskiego Związku Filatelistów mianował go przewodniczącym zarządu komisarycznego dla utworzenia Oddziału PZF we Wrocławiu.

Do Krakowa powrócił w roku 1955 gdzie przez szereg kadencji pełnił funkcję członka Zarządu Oddziału Krakowskiego PZF. W latach 1957—1961 był członkiem Zarządu Głównego PZF.

Od roku 1967 był członkiem Okręgowego Kolegium Sędziów jako sędzia krajowy i przez kilka lat pełnił funkcję przewodniczącego Okręgowego Kolegium Sędziów. Przez szereg kadencji był przewodniczącym i członkiem Sądu Koleżeńckiego Okręgu Krakowskiego PZF.

Niezależnie od podwyższych funkcji organizacyjnych Zmarły dał się poznać jako wybitny organizator wystaw filatelistycznych, jak np. wystawy „400 lat Poczty Polskiej” i wystawy „Jagiellonica 64” z okazji 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego. Był członkiem komitetów organizacyjnych szeregu innych wystaw. Sam był wystawcą, a Jego zbiory wystawiane na wielu wystawach używały najwyższe wyróżnienia.

Ubył z naszych szeregów człowiek rzetelny, o skrytyzowanych przekonaniach, których zawsze z pasją bronił. Był życzliwy dla kolegów, a nade wszystko ukochał tę organizację filatelistyczną, do której tak długo należał.

Polski Związek Filatelistów za Jego tak aktywną i długoletnią działalność nadał Mu w dniu 25.11.1973 roku najwyższą godność Członka Honorowego PZF. Był odznaczony Złotą Odznaką za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki.

Pamięć o Nim zostanie na zawsze w naszych sercach.

Cześć Jego Pamięci!

ZARZĄD GŁÓWNY PZF
ZARZĄD OKRĘGU PZF W KRAKOWIE

STAN ORGANIZACYJNY PZF NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1983 R.

Lp.	Okręg	Członkowie	Uczestnicy	Razem	Kola			
					Teren.	Zakład.	Razem	
1	Białystok	5.162	1.201	6.363	15	69	84	48
2	Bielsko-Biała	5.721	1.707	7.428	11	50	61	43
3	Bydgoszcz	6.261	1.282	7.543	22	63	85	44
4	Częstochowa	2.361	893	3.254	1	34	35	40
5	Gdańsk	14.795	2.461	17.256	27	110	137	74
6	Gorzów Wlkp.	2.225	1.123	3.348	11	11	22	27
7	Kalisz	2.988	746	3.734	14	32	46	29
8	Katowice	34.507	4.893	39.400	35	356	391	151
9	Kielce	5.821	1.202	7.023	11	54	65	45
10	Koszalin	3.576	1.592	5.168	15	54	69	63
11	Kraków	14.431	2.365	16.796	15	165	180	82
12	Lublin	6.416	1.892	8.308	42	51	93	77
13	Łódź	20.332	4.827	25.159	34	223	257	127
14	Olsztyn	4.430	1.885	6.315	25	33	58	67
15	Opole	7.109	2.403	9.512	20	56	76	79
16	Poznań	13.038	3.236	16.274	38	117	155	103
17	Rzeszów	9.007	3.308	12.315	6	113	119	102
18	Szczecin	9.627	2.417	12.044	46	115	161	79
19	Tarnów	3.785	1.018	4.803	10	32	42	35
20	Toruń	3.235	749	3.984	17	25	42	30
21	Wałbrzych	4.171	962	5.133	16	31	47	39
22	Warszawa	34.414	2.627	37.041	80	259	339	95
23	Wrocław	14.202	1.572	15.774	32	133	165	52
24	Zielona Góra	4.119	2.531	6.650	21	32	53	67
	Razem	231.733	48.892	280.625	564	2.218	2.782	1.598

Stan na dzień 31 grudnia 1983 r.

KOLEJNOŚĆ OKRĘGÓW PZF WEDŁUG —

a) liczebności członków:

1. Katowice	39.400 osób
2. Warszawa	37.041 "
3. Łódź	25.159 "
4. Gdańsk	17.256 "
5. Kraków	16.796 "
6. Poznań	16.274 "
7. Wrocław	15.774 "
8. Rzeszów	12.315 "
9. Szczecin	12.044 "
10. Opole	9.512 "
11. Lublin	8.308 "
12. Bydgoszcz	7.543 "
13. Bielsko-Biała	7.428 "
14. Kielce	7.023 "
15. Zielona Góra	6.650 "
16. Białystok	6.363 "
17. Olsztyn	6.315 "
18. Koszalin	5.168 "
19. Wałbrzych	5.133 "
20. Tarnów	4.803 "
21. Toruń	3.984 "
22. Kalisz	3.734 "
23. Gorzów Wlkp.	3.348 "
24. Częstochowa	3.254 "
Razem:	280.625 osób

b) przyrostu członków:

1. Poznań	475 osób	3,0%
2. Kraków	399 "	2,4%
3. Szczecin	393 "	3,4%
4. Opole	375 "	4,1%
5. Rzeszów	318 "	2,6%
6. Gdańsk	317 "	1,9%
7. Bielsko-Biała	269 "	3,8%
8. Bydgoszcz	253 "	3,5%
9. Zielona Góra	225 "	3,5%
10. Wrocław	188 "	1,2%
11. Kielce	169 "	2,5%
12. Olsztyn	138 "	2,2%
13. Kalisz	123 "	3,4%
14. Częstochowa	113 "	3,6%
15. Tarnów	73 "	1,5%
16. Toruń	53 "	1,3%
17. Warszawa	46 "	0,1%
18. Łódź	40 "	0,2%
19. Katowice	17 "	0,2%
20. Lublin	16 "	—0,6%
21. Koszalin	—29 "	—1,3%
22. Gorzów Wlkp.	—45 "	—1,0%
23. Białystok	—67 "	—2,7%
24. Wałbrzych	—143 "	
Razem:	3.716 osób	1,3% (średnia)

ISSN 0137-9593

BIULETYN INFORMACYJNY PZF

Wydawca: Polski Związek Filatelistów
Zarząd Główny

Adres redakcji: 00-272 Warszawa,
Rynek St. Miasta 14

Redaktor Biuletynu: Marian Chabowski

Biuletyn Informacyjny PZF jest rozprowadzany
za pośrednictwem Okręgów PZF

DRUK: BIELSKIE ZAKŁADY GRAFICZNE
Zam. 1855/84 nakład 3.000 — B-5